

Dr. H. J. G.

UNIVERSITEITSBIBLIOTHEEK GENT

900000045874

Digitized by Google

JOHANNIS SELDENI ANGLI

L I B R E R de NUMMIS.

IN QVO

**Antiqua pecunia Romana & Græca
metitur precio ejus, quæ nunc est in usu.**

Hinc Accedit

BIBLIOTHECA NUMMARIA,

S I V E

*Elenchus Auctorum, qui de antiquis Numismatibus, Hebreis,
Gracis, Romanis; necnon de Monetis, ponderibus, &
mensuris, ad hunc usque annum scripserunt.*

L O N D I N I ,

Prostant venales apud *Mosem Pitt*, ad insigne *Angeli* in
D. Pauli cœmiterio. M. DC. LXXV.

1873-1874-1875-1876-1877-1878-1879

• 1878-1879-1880-1881-1882-1883-1884

1885-1886-1887-1888-1889-1890-1891

1892-1893-1894-1895-1896-1897-1898

1899-1900-1901-1902-1903-1904-1905

1906-1907-1908-1909-1910-1911-1912

1913-1914-1915-1916-1917-1918-1919

Digitized by
Digitized by Google

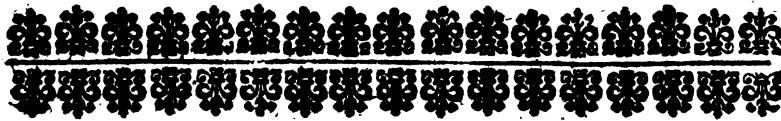

Imprimatur,

*C. Smith, R. P. D.
Episcop. Lond.
à sacr. domestic.*

April. 10.
1675.

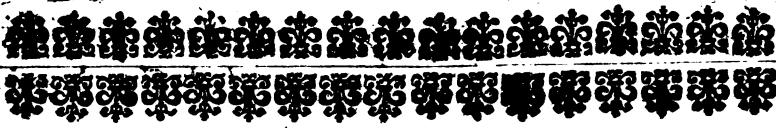
Lectori.

Cum haud ita pridem, in amici
cujusdam Bibliotheca exutienda,
D. *Pittius* Bibliopola esset occu-
patus: incidit ex-insperato in hunc libel-
lum Cl. *Seldeni*, ^{τε παναγίτης}, non antea in
lucem editum. Quem postquam avidis
paulisper inspicerat oculis, rogavit mu-
tuum, quod typis mandaret; lætusque
statim accepit. Acceptum summo *Angliæ*
Justitiario D. *Matheo Haleſio* Equiti au-
rato, Testamenti utpote *Seldeniani* Exe-
cutori, ostendit: & factâ imprimendi
copiâ, opem à me petiit, ut ^{απόγενον}, male
cum esset descriptum, quam emendatissi-
me prodiret in publicum. Operam ide-
oque

oque ante omnia contuli, ad revocandum
 literas fugitivas, mendaque corrigenda;
 postea ita formare mihi curæ fuit, ut mi-
 nimam lectori crearet molestiam. A pri-
 mo dubitavi, fateor, de *Nypo*; sed hunc
 mihi scrupulum exēmit *Labbens*, apud
 quem paginâ 167. Bibliothecæ M. S. S.
 hoc nomen occurrit. Parvulo huic tra-
 statui adjunximus, in gratiam Studiofo-
 rum antiquitatis nummariae, bibliothecam,
 quæ ad illam spectat materiam; & unâ
 cum additamentis, catalogum exhibet
 absolutissimum omnium auctorum, qui
 de antiquis numismatibus, & monetis;
 necnon de ponderibus, & mensuris, ad
 hunc usque annum scripserunt. Hisce
 fruere & Vale.

J. H.

JOHAN.

JOHANNES SELDENUS

SIM. DEWES *Equiti Aurato*

Librum de Nummis Merito consecrat.

MUltum tibi debeo ornatissime Dewes,
beneficiis & benevolentia devin-
ctus. Amore rependo amorem.
Sed à te jugiter augente beneficia efficerer in-
gratus, nisi bæc memoria ea me culpa libe-
raret. Ita habeo, non reddo gratiam. At
vide quid egerim; Ad te omnis antiquitatis
elegantem, & diligentissimum investigato-
rem vel binc mitto Romanam, & Græ-
cam Pecuniam, redactam ad rationem nostri
æris. Scio aliquot Doctissimos homines
Gallos, Italos, & Germanos ut pale-

stricè spatiatos esse in hoc Xylo: neminem video ab Olympis coronam petuisse. Ipse equationem feci ratione deducta à minimo pondere seminis bordei, usque ad manus talenti, & ex bonitate auri. Quibus ponderibus & bonitate poterunt alii populi eam pecuniam metiri precio aeris, quod in usu babent. Sed Nummarium, leve tamen munus meæ erga te observantia testimonium reddet.

Ex med. Templ.
Calend. Maii, 1642.

J. S.

Lectori.

JOHANNIS SELDENI

LIBER DE

NUMMIS.

Ibræ fuerunt *Latina*, *Attica*, *Graca*.
Latinam ex duodecim unciis,
Atticam ex septuaginta quinque drach-
 mis faciunt *Priscianus* in Libro de Nummis,
 & *Rhemnius Fannius* in carmine de ponderi-
 bus : Hancque *Mnan* appellari à *Gracis*,
Minam à Latinis.

Libram *Graciam*, quam *Euboicam* vocat Herodotus, &
 centum drachmis constituit idem *Fannius*.

Unciam ex octo drachmis :

Drachmam ex tribus Scripulis :

Scripulum ex sex siliquis, vel ex quatuor Lupinis.
 Sed octo Lentes Scripulum constituere falsum est apud
 ipsum *Fannium*: quoniam Semen Lupini est ponderis sex
 Lenticularum. Itaque recte scripsit *M. Junius Nypsius* in
 libro de Mensuris scripulum esse ex octo granis ciceris:
 Quia semen Lupini, & duo grana ciceris æqualia sunt in
 pondere: Idem *Junius* non recte tradit siliquam continere
 tria hordea. Nam si aliqua continet quatuor hordea, quia
 æquale pondus videmus Lenticulae, & hordei.

Ergo Scripulum fuit ex viginti quatuor hordeis:

Uncia ex quingentis septuaginta sex.

B

Libra

Libra Latina, quam *Italicam Priscianus nominat*, ex sex Millibus nongentis duodecim.

Libra Attica ex quinque Millibus quadringentis.

Libra Graeca ex septem Millibus ducenis.

Ita *Libra Latina Atticam* excedit sextante semuncia, & drachma, & drachma minor fuit, quam *Graeca*, semuncia.

Nummi potissimum in *Aere*, in argento, & in auro fuere.

Aeneum taxari ex pondere, argenteum potestatem habere ex numero ænei scribit Volusius Metianus. Aureus vero distribuitur in argenteis.

Romani nummi fuere

Ex AERE

As Libræ pondus teste Varrone :

Triens Tertia pars Assis ex quatuor unciiis:

Quadrans quarta pars ex tribus unciiis : propterea à Plinio alio nomine dicitur.

Triuncis. Nota Assis fuit ex altera parte Janus Geminus, ex altera rostrum navis. In Triente, & Quadrante erant rates.

Dipondium bilibrem referunt Varro, Plinius & Priscianus.

Grave æs ex denis Assibus constituit Sex. Pompeius.

Primo autem bello Punico cum Respub. impensis non sufficeret, ait Plinius constitutum, ut Asses sextantario pondere ferirentur, quinque partium facto lucro. Postea Annibale urgente Asses unciales facti Q. Fabio Maximo, Dict. Mox semunciales Lege Papyriana.

Hinc As secundus sextentarii ponderis.

Sextans

Sextans appellatur à *Varrone*: & Asses Semunciales videntur à *Sex. Pompeio* vocari.

Breves nummos ex *Aere*, & Triens *Papyriannus* ex quatuor *Scripulis*.

Sextula nuncupatur à *Varrone*.

Ex ARGENTO

Nummum *Roma* primo conflatum à *Servio Rege* refert *Carrifius Grammaticus*. Signatum *Plinius* credimus à *Q. Fabio Cos.* quinque annis ante primum bellum *Punicum*. à figura cælaturæ dicti fuere

Bigati &

Quadrigati ut asserit *Pompeius*: à numero autem ænea monetæ, cuius precium tenebant,

Sestertii,

Quinarii,

Denarii, Itaque & *Varro* & *Valerius* & *Priscianus* scribunt denarium vocari quod denos æris valeret:

Quinarium quod Quinos:

Sestertium quasi semis tertium: nummum scilicet duarum semissis librarum: & tunc

Libellam *Volusius* tradit sestertii decimam partem: & Teruncium quadrigessimam partem.

Verum quando *Annibale* urgente Asses facti fuere unciales, teste *Plinio* placuit

Sestertium permutari quaternis Assibus,

Quinarium Octonis,

Denarium sexdecim. Inde Denarium notam X VI. perscriptam tradit *Volusius*.

Victoriatus nummus peregrinus, ut idem ait, ex

Illris adductus Lege Clodii Rente percussus, & Victoria signatus, tantundem valet, quantum Quinarius.

Sed Nummi nomen commune fuisse Sestertii, Denarii Cicero, & Plinius indicant. Nam ille modo quinque Millia Sestertia dicit *Scandilium adnumerasse a primito jussu Verris.* Plinius verò vñisse murem ducenis nummis *Casilinum* obfidente *Annibale* tradit, quos ducentos Denarios appellaverat *Valerius Maximus.* Quare cum *Afinius Celer* nullum pisces mercatus fuerit septem, vel octo Millibus Nummum (hoc Plinius, illud tradit *Macrobius*) incertum est, sint ne Sestertii, an Denarii.

Ex AVRO

Nummum post annos sexaginta duos percussum, quum argenteus fuerit asserit Plinius, Ita ut scripulum valeret Sestertiis vicenis: quod efficit in Libra ratione Sestertii, qui tunc erant Sestertios Nongentos.

Aureus Itaque Nummus percussus est anno urbis D X L I I . Annibale urgente, quando Asses unciales facti: quando placuit Sestertium Assibus permutari.

Sed si scripulum auri valeret Sestertiis vicenis, ut Scriptum est apud Plinium, scripula viginti quatuor, quæ sunt in uncia, efficerent in Libra ter mille & septingentos sexaginta Sestertios.

Scripulum vero precii duodecim semissis Assium efficit in Libra Sestertios Nongentos, ut Librarii pro **XIII°**.

Scriperunt **XXL°**. Post hæc inquit Plinius, placuit quadriginta millia signari ex auri Libra.

Tu verò *Dewes* habes aureum nummum *C. Julii Caesaris* Ter.

Ter. Dict. ponderis sex scripulorum & quatuor siliquarum : qui nummus percussus fuerit anno urbis D C C V I, Quando *Scipione*, *Afranio* & *Juba* victis, Libertate omnino sublata , ipse *Casar* tertio constitutus fuit Dictator , sed in decennium & ei Eligendorum Magistratum auctoritas populi attributa. Habes etiam nummos aliorum Principum , & *Domitiani* , ad quem Libros Historia Navalis misit *Plinius* , ponderis paulatim iraminuti. Sed ex pondere tui nummi *Cesariani* , colligimus potuisse ex auri Libra signari hujuscemodi nummos quadraginta tres , super existente etiam scripulo , & duabus Siliquis. Idem Numerus fortasse fuit apud *Plinium* , facili Lapsu ex X L I I I , in X L M.

In *Gracia* Julius *Pollux* refert nummos

Ex ÆRE

Chalcon Octavam partem Oboli :
 Dischalcon ex duobus Chalcis :
 Pentechalcon ex quinque.
 Sed Obolo nihil minus Athenis dixit *Fannius* : erat Scripulus , ut retulit *Priscianus* ex *Dardano* . *Pollux* autem constituens Drachmam ex sex Obolis , ostendit obolum fuisse semiscripulum : *Boninatque Semniobolum* ex quatuor Chalcis : & à Numero antiquos nummos

Diobolum

Triobolum , & Tetrobolum : qui insculptam haberet *Iovis* faciem in altera parte , in altera diuis Noctua . Sicut Trioboli nota fuit *Iovis* facies in utraque parte Dioboli autem noctua.

Ex

Ex ARGENTO

Drachmam *Fannius* fecit ex tribus scripulis: *Pollux* ex sex Obolis: à *Prisciano* nuncupatur

Argenteus, & est Drachma *Attica*.

Nam Drachmam *Egineam*, quam *Athenienses* magnam dixerunt, decem Obolis habuisse testatur idem *Pollux*. Qui &

Didrachmam nominat cūjusmodi

Sicilicus est apud *Fanniam*, & *Priscianum*. & apud eundem *Pollacem*.

Bos ex bove insculpto *Atheniensis*, vel Deliachus nummus.

Præterea ipse nominat

Tridrachmam

Tetradrachmam: & *Cyrenium*

Pentadrachmam &

Peitateonta-drachmam.

Numisma *Plutarchus* constituit ex centum Drachmis, scribens *Tigranem Seminumisma* dedisse singulis militibus *Pompeis*, quas *Appianus* dixit quinquaginta Drachmas.

Ex AURUM

Chryslus, auctore *Polemarcho*, fuit ex pondere Didrachmæ. Quare Semichryslus, quem nominat *Alexandrides*, fuit ex pondere Drachmæ. Statera fecisse Minam *Granam* id est centum Drachmæ ait *Pollux*: & alios Stateras refert

Dareicos,

Phillipeios,

Alexan-

Alexandros :

Corinthiacos etiam ex decem Obolis :

Semistaterem quoque, &

Tetraistaterem Cyrene.

Sed facile nummos antiquos redigimus ad pecuniam
nostris æris, ubi ostenderimus

Aurum decuplo præstantius fuisse argento :

Denarium continuisse Drachmam, & scripulum :

Drachmam Romæ permutatam decem Assibus :

Drachmam fuisse ponderis nostri Scuti.

Aurum decuplo præstantius Argento docet *Pollux* ex
auctoritate *Menandri*, qui quod talentum auri appellaverat
mox dixerit decatalentum : & docet *Livius*, qui refert
Senatum de mille talentis, quæ *M. Fulvius Nobilior*
Ætolus juss erat dare populo *Romano* nihil mutasse nisi, si
pro argento aurum dare mallent. Pro argenteis decem
dare aurum unum.

Denarium continuisse Drachmam, & Scripulum often-
dit pondus Denariorum antiquorum, & indicat *Priscianus*
ex septuaginta duobus denariis constituens nonaginta sex
Drachmas: Et ex septuaginta duabus siliquis constituens
tres Denarios, vel quatuor Drachmas. *Livius* etiam Te-
tradrachmam scribit fuisse ponderis trium Denariorum.
At cum *Plinius* Drachmam *Atticam* Denarii pondus ha-
bare dicat: Et cum *Aulus Gellius* Myrias Drachmas, quas
poscebat *Lais*, interpretetur Denariorum decem millia:
Intellexere de Denario decussi. Ut omnino corrupte
Legatur apud eundem *Plinium* tertiam partem Minæ
adæquare pondus triginta novem Denariorum. Nam
tertia pars Minæ *Attica* adæquat pondus viginti quinque
Denariorum, qui sint decusses. Et Minæ *Greca* tertia
pars totidem item Denariorum pondus adæquat, qui essent
ex sex-decim Assibus.

Drachmam

Drachmam *Roma* permutatam decim Assibus dicitur ex *Plutarcho*, quindecim millibus Assibus aëstimante mille. quingentas Drachmas.

Drachma est ponderis septuaginta duorum seminis hordei: hoc est ex tribus scripulis. Ejusdem ponderis est noster nummus aurus, quem Scutum appellamus: Et qui permutatur quadrigentis viginti Quatrenis *Venetus*: qui constituunt Septuaginta Solidos singulos ex sex Quatrenis. Ex hujusmodi autem viginti solidis facimus Libram. Nam in hac adæquatione sumptissimus Quatrenos *Venetus* communes omnibus *Scuti*.

Igitur ex adæquato pondere Drachmæ, & Scuti, & ex auro decuplo præstantiore argenteo, Drachma decima pars Scuti valeret septem solidis: nisi antiqui nummi aurei in bonitate auri, duabus ferè ex viginti quatuor partibus, quos aurifices appellant Chæracteres, præstarent auro nostri Scuti, quod in bonitate est Chæracterum viginti duorum tantum. Illi enim antiqui nummi sunt ex auro puro, & Obryzo, ex fluminum ramentis, & arrugia quæsito, quod statim aurum est: vel quod in metallis repertum, & igne perfectum, recocatum profecerit ad bonitatem: Cujusmodi auri etiam sunt Ducati, *Ungarici* potissimum. Si autem adæquemus aurum nostri scuti ad bonitatem Obryzi: & nummis antiquis recte constituemus precium nostro ære: Et aëstimare poterimus omne aliud aurum, cui insit argentum vel deha, vel nona, vel octava, vel alia parte. Aurum vero Scuti adæquemus cum Obryzo, si unamque ex decem, & octo partibus ipsius Scuti, quas non siliquas, aurifices autem Chæracteres, sed in pondere dicunt, fingamus esse precii viginti sex Quatrenorum, & semis: sicut sunt singulae partes Ducati ponderis Drachmæ, & siliquæ. Tunc enim Scutus valeret Quatrenis Quadrigentis Septuaginta septem. Hac itaque ratione. Drachma

Drachma decima pars Scuti in bonitate Obryzi permutteratur octo solidis, minus tribus ex denis partibus Quatreni.

Obolus sexta pars Drachmæ octo Quatrenis minus una ex viginti partibus Quatreni:

Chalcus octava pars oboli Quatreno ferè.

Argenteum numisma ex centum Drachmis conficeret undecim scutos, Libram, & Solidos. viginti quinque, ex Drachma *Rome* decem Assibus permutata.

Assis decima pars Drachmæ adæquaret quatrenos. quatuor, & septuaginta septem centenas partes Quatreni:

Triens Quatrenum, & Quinquaginta novem centenas partes:

Quadrans Quatrenum, & decem novem centenas partes.

Denarius ex Drachma, & scripulo fuisset ex sexaginta tribus Quatrenis, & senis ex decem partibus alterius, si Libræ *Attica*, & *Latina* æquales fuissent. Sed cum *Latina Atticam* excedat sextante semuncia, & Drachma, hoc est mille quingentis duodecim hordeis; Hæc dividuntur in septuaginta quinque Drachmis Libræ *Attica*, ita, unamquamque Drachmam in Libra *Latina* efficiunt viginti hordeis, & paulo plus majorem, quam sit in Attica. Quæ hordea in unaquaque Drachma constituant Quatrenos undecim, & quintam partem alterius.

Inde dicimus Denarium ea ratione fuisse ex duodecim solidis, duobus Quatrenis, & quatuor Quinariis partibus Quatreni:

Quinarium ex sex solidis, Quatreno, & duabus Quinariis partibus:

Sestertium ex solidis tribus, & septenis ex decem partibus Quatreni. Quomodo Quadrans est quasi sexta decima pars Sestertii, ut *Vulfinus* ait,

Item Libra auri efficiens Sestertios nongentos fuisset ex

Scutis quadriginta, Solidis sexdecim, Quatrenis quatuor.

Nummos vero aureos quadriginta tres in Libra, & solidis decem & septem.

Chrysus ex pondere Didrachmæ conficit duos Scutos, & decem novem Solidos :

Stater undecim Scutos, Libram, & solidos quinque.

*Dareicu*s est precii Chrysi. Nam *Xenophon* talentum aurum ex tricenis Dareicis dixit esse.

Philippeius, quem habebat *Jacobus Sadoleetus* cardinalis optimus, & doctissimus, fuit ponderis trium Drachmarum, totidemque siliquarum, hoc est trium Ducatorum.

Alexandreium concisum ejusdem ponderis penè apud se esse testatur *Hennitus Garamus*.

Statera Corinthiacum ex decem Obolis, facimus ex tresdecim Solidis, Quatreno, & semis. At *Enebymna* refert Statera à *B. Provo* inventum in ore pescis, fuisse ex quatuor Drachmis, hoc est ex Libra, Solidis undecim, Quatrenis quatuor, & quatuor quinariis partibus alterius.

Alium Statera fecit *B. Hieronimus* ex viginti Obolis, duplicatum scilicet Corinthiacum.

Galli, Germani, Brittanni, Flandri, & Hispani hos ipsos nummos poterunt metiri precioꝝ æris, quod in usu habent ex ejus adæquatione à nobis facta cum Denario Romano: quem dicimus confidere in Gallia solidos sex, Denarios duos Turonenses, & quatuor quinarias partes alterius: in Germania communiter quindecim Cruciatos, minus vigesima quinta parte unius: in Brittannia Solidos quaque Sterlinorum, Denarios novem Turonenses, & quatuor quinarias partes alterius: in Flandria sex Stauros, & paulo plus Denarius octo Turonensis: in Hispania Maravillos fero sexaginta quinque quam adæquationem fecimus, quia Denarius Turonensis est precii nostri Quatreni: ex Turonensis Denarius duodecim est solidus item Turonensis:

ex.

ex quinque in *Germania* communiter est Cruciatus: ex tresdecim in *Brittannia* solidus Sterlinorum: ex undecim, & paulo plus in *Flandria* Staurus. Maravilius est precii nostri Quatreni, & paulo plus septimæ partis alterius: Quoniam Realis est ex triginta quatuor Maraviliis: & Ducus permutatur undecim Realibus, Denarius autem *Turonensis* partitur in quatuor Piëtis, cuiusmodi apud maiores nostros fuere Bagari: & ex quadraginta quinque solidis *Turonensis* fit Scutus, qui cognominatur à sole. & ex duobus Cruciatis fit *Caroleus*, ex sex *Grossis Argentinis*, ex Octuaginta Coronatus. Centum vero octuaginta solidi Sterlinorum conficiunt Libram precii quinque Scutorum. Staurus tandem partitur in quatuor hordeis: & triginta octo Stauris Scutus permutatur.

Talentum.

Olim fuisse minimi precii indicat *Homerus*: apud quem quarto Loco datur præmium in aquorum certamine. Fuit ex tribus Chrysis ut ait *Pollux*: postea ita auctum, ut à *Fannio* dicatur nihil *Athenis*.

— *Obolus minus, majusve Talento.*

Nomen ipse indicat fuisse pondus.

In ÆRE

Quidem pondus centum viginti quinque Assium Librilianum. Nam *Dionysius* duo milia hujusmodi Assium constitutere ait sexdecim Talenta in pondere eris. *Phœnix* dicitur esse sex millibus Quadrantibus, sex scilicet scriptorum singulis. Nam tot eiusmodi Quadrantes

constituant centum viginti quinque Libras æris: ad quot Talentum redactum fuisse etiam tradit Epiphanius in Libro de mensuris.

In ARGENTO

Talenta alia omnia fuere, nisi quæ Talenta auri vocantur: ex quibus diximus unum dari pro decem argenteis. Ex Talentis Atticum paruum à Fannio, & à Polluce dicitur ex sex millibus Drachmis, vel ex sexaginta Minis Græcis. Seneca controversia trigesima quarta, quam Priscianus appellat Librum decimum Epistolarum ad Novatum, in hoc Talento collocat viginti qua[u]tor Sestertia: quæ, ipso Prisciano interprete, sunt sexaginta Librae ex primo Sestertio duarum semifissis Librarum. Qua ratione & Gellius tredecim talenta, quibus emptus fuit Bucephalus, æris Romani summam esse dixit trecentum duodecim Sestertium. Ut omnino Legamus corruptè apud Plinius hoc Talentum taxari sex decim Sestertiis. Ex quatuor millibus quingentis Denariis, hoc est ex sex millibus Drachmis Sex. Pompeius item fuisse ait

Cistophorum, &

Talentum Rhodium

Sed Atticum magnum ex centum Minis Atticis, id est ex septem millibus quingentis Drachmis fecit Priscianus: quas tamen Minas dixit esse Libras Romanas octoginta tres, & semunciam: cum recta computatione sunt septuaginta octo Librae Romanae, & semuncia. Sed Cn. Manlius hoc Talentum Antiochæ non minus pondo octoginta Romanis ponderibus decrevit, ut ait Livius. Quod cum Sex. Romæcius Talentum Atticum reculit sex millium Denariorum: quod Priscianus quandoque Atticum magnum, & quæ Gellius dixit tria Talenta Attica Nummi Romani fuisse Sestertia

Sestertia duo, & Septuaginta millia ; non Atticum;

Sed Achaicum Talentum apud eos Auctores Legendum puto. Achaicum enim Talentum ex sex millibus Denariis fuisse videmus ex Polybio, ut ait Livius tradente Achais centum talentis stetiſſe redemptionem mille ducentorum civium Romanorum : -cum quingentos Denarios precium in capite, quod redderetur dominis, statuissent. Et hujuscemodi tria talenta ex decem, & octo millibus Denariis constituunt Sestertia duo & Septuaginta millia , quæ dixit Gellius. Tria autem Talenta Attica parva sunt ex quinquaginta quatuor millibus Sestertiis : Et tria magna ex Sexaginta sex millibus Septingentis tantum.

Euboicum Talentum nominat Polybius in pace Scipionis cum Carthagensibus : Romano nummo quatuor millium Deniariorum relatum à Pompeio.

Æginaum majus aliis Talentis Grecis ait Pollux, ex decimi millibus Drachmis Atticis , quot scribit Appianus Tigranem dedisse singulis Tribunis, qui erant in Exercitu Pompei, quodque Plutarchus nominat Talentum : quale poscebat Lais, vel Myrias Drachmias.

Babylonicum Pollux recenset ex septem millibus Drachmis , hoc est septuaginta Minis Grecis , vel Eboicis , ut appellat Herodotus explicans hoc ipsum Talentum.

Quod & Romanum fuisse ostendit Servius ex autoritate , ut ait, Plauti, apud quem cum quidam dixisset debere centum quadriginta Libras , paulo post intulit,

Talenta tot , quat ego , et tu sumus.

Erat itaque ex quinque millibus ducenis quinquaginta Denariis.

Aegyptiacum pondo octoginta capere Varro tradit : quæ sunt septem millia , & sexcentæ octoginta Drachmæ.

Syracum nominat Pollux ex mille quingentis Drachmis Siculum.

Siculum antiquum ex viginti quatuor nummis :

Siculum posterius ex duodecim. Et Pompeius Alexanderinum recenset ex duodecim Denariis Neapolitanum ex sex Syracusanum ex tribus ,

Rheginum ex Victoriato.

Collapsa Republica alii Nummi fuere sub imperatoribus : Et Lampridius nominat Semisses , Tremisses , Quartarios , Senarios , Bilibres , & Centenarios . Junius Nypsius hos nummos posteriores redegit

Ad Libram viginti Solidorum :

Ad Solidum ex duodecim Denariis :

Ad Denarium vigesimam partem unciae.

Libram in Aere , in Argento , in auro etiam ostendunt imperatores Constantinus , Gratianus , Valentinianus , Theodosius , Arcadius & Honorius .

Sed Arcadius & Honorius Libram Aëris vigesimam quintam partem solidi tradunt esse.

Libram Argenti Arcadius ipse , Theodosius item & Valentinianus dividunt in sexaginta Argenteos nummos :

Libram auri in septuaginta duos Solidos Obryziacos : Arcadius vero , & Honorius in viginti quinque Solidos .

Dion autem aureum nummum distribuit in viginti quinque Denariis .

Itaque ex precio nostri Aëris excurrentis redacto ad antiquam pecuniam eo modo , quem retulimus sunt

1. Denarius argenteus Nypsi — Solidi III , Quatreni II , & fere tres ex sex-decim partibus Quatreni

2. Libra Aëris — Solidi X II , Denarii I I . & paulo plus Semis .

3. Argenteus Nummus Imp p — Solidi X II Denarii V III . & paulo plus septem ex denis partibus Denarii

4. Denarius aurous Nypsi — Libra , Solidi XI . Denarii sexadecim

5. Soli-

5. Solidus argenteus *Nypsi* — Libra , Solidi XIIIX,
Denarius , & octava pars alterius.
6. Solidus Obryziacus — Scutus , Libra , Solidi XVI,
& fere tres octone partes Denarii.
7. Solidus autem Imp p — Scuti IV , Libra , Solidi V ,
Denarii V. & semis ferè :
8. Aureus Nummus *Dionis* — Scuti IV , Libra , Solidi XI,
Denarii VIII.
9. Solidus aureus *Nypsi* — Scuti V , Libra , Solidi X ,
Denarii quasi X.

In antiquis autem nummis sunt

10. Teruncius *Valusii* — Novem vicenæ partes Quatreni.
11. Chalcus — Quatrenus ferè.
12. Quadrans — Quatrenus & decem novem centenæ.
13. Triuncis — 3 partes.
14. Triens — Quatrenus & quinquaginta novem cen-
15. Sextula — tenæ partes.
16. Libella — Quatrenus & paulo plus octo ex denis
partibus.
17. Dichalcus — Quatreni ferè II ,
18. Semiobolus — Quatreni III , paulo plus decem
novem ex vicenis partibus.
19. As — Quatreni IV , & sepenagiata septem ex cen-
tenis partibus.
20. Pentechalcus — Quatreni ferè V .
21. Obolus — Solidus , Quatrenus , & decem novem
vicenæ partes.
22. Dipondium — Solidus , Quatreni III , & quadra-
ginta quatuor ex centenis partibus.
23. Diebolus — Solidi II , Quatreni III , & decem ,
& octo vicenæ partes.
24. Sester-

24. Sestertius — Solidi III, & septem denæ partes Quatreni.
25. Triobolus — Solidi III, quatreni V, & decem & septem vicenæ partes.
26. Tetrobolus — Solidi V, Quatrenus, & sexdecim vicenæ partes.
27. Quinarius —
28. Victorius — Solidi VI, Quatrenus &
29. Talentum Reginum — duæ Quinariæ partes
30. Grave æs —
31. Drachma Attica — Solidi VII, Quatreni V, & septem ex denis partibus alterius.
32. Argenteus —
33. Denarius — Solidi XII, Quatreni II, & quatuor Quinariæ partes unius:
- In Gallia — Solidi VI, Denarii II Turonenses, & quatuor Quinariæ partes Denarii.
- In Germania — Cruciati XV minus vigesima quinta parte Ulaius.
- In Britannia — Solidi V Sterlinorum, Denarii IX Turonenses, & quatuor Quinariæ partes Denarii.
- In Flandria — Stauri VI, & Denarii paulo plus VIII, Turonenses.
- In Hispania — Maravilii fere LXV.
34. Drachma Æginae — Solidi XIII, Quatrenus &
35. Stater Corinthiacus — semis.
36. Didrachma —
37. Sicilicus — Solidi XV, Quatreni IV, & Quatuor ex denis partibus Quatreni.
38. Bos —
39. Tridrachma — Libra, Solidi III, Quatreni V, & decima pars alterius.
40. Talen-

40. Talentum *Syracusanum* — Libra, Solidi XVII, quaterni II. & duæ quinariae partes alterius.
41. Tetradrachma — Libra, Solidi XI, Quatrenii II, & octoæ ex denariis partibus unius.
42. Pentadrachma — Libra, Solidi XIX, Quatreni II, & semis.
43. Talentum *Napobitanum* — Scutus, Solidi IV, Quatreni IV. & quatuor quinariae partes unius.
44. Semichrysus — Scutus, Solidi IX, Quatreni III.
45. Talentum in *Aere* — Scutus, Libra, Solidi IX. Quatreni II. & quarta pars alterius.
46. Talentum *Alexandrinum* — Scuti II, Solidi IX, quatreni II, & tres quinariae partes unius.
47. Chrysus — Scuti II, Solidi XIX.
48. Dareicus — Scuti II, Solidi XIX.
49. Aureus Nummus — Scuti II, Libra, Solidi XIX.
50. Philipeius — Scuti III, Libra II, Solidi II.
51. Alexandrinus — Scuti III, Libra II, Solidi II.
52. Semistater — Scuti V, Libra II, Solidi II.
53. Pentacontadrachma — Quatreni III,
54. Stater — Scuti XI, Libra, Solidi V.
55. Numisma — Scuti XI, Libra, Solidi V.
56. Talentum *Siculum posterius* — Scuti XXII, Libra III, Solidi IV.
57. Tretrastater — Scuti XLV, Libra, Solidi X.
58. Talentum *Siculum antiquum* — Scuti LVII, Libra, Solidi XXX.
59. Talentum *Syracusa* — Scuti CLXX, Libra, Solidi VI.

60.	Talentum <i>Euboicum</i>	— Scuti DLXXXV, Librae N;
		Solidi VIII, Quatreni V, & semis.
61.	Talentum <i>Attican parvum</i>	— 2
62.	Talentum <i>Rhodium</i>	— Scuti DC LXXXI,
63.	Cistophorus.	— Libra, Solidi X.
64.	Talentum <i>Babylonicum</i>	— 3
65.	Talentum <i>Romanum</i>	— Scuti DCCXCV.
66.	Talentum <i>Atticum magnum</i>	— Scuti DCCCXL,
		Librae II. Solidi XV.
67.	Talentum <i>Achaicum</i>	— Scuti CMVIII, Librae II.
68.	Talentum <i>Egineum</i>	— Scuti MCXXXV. Librae , Solidi X.
Alexandreius	—	51 Cistophorus —————— 68
Argenteus	—	32 Dareicus —————— 48
Argenteus Imp p	—	3 Denarius —————— 35
As	—	19 Denarius Argenteus <i>Nypsi</i> — 1
Aureus	—	49 Denarius Aureus <i>Nypsi</i> — 4
Aureus <i>Dionis</i>	—	8 Dichalcus —————— 17
Bos	—	38 Didrachma —————— 36
Chalcus	—	11 Diobolus —————— 23
Chrysfus	—	47 Dipondium —————— 22
Drachma <i>Eginea</i>	—	34 Sextula —————— 15
Drachma <i>Attica</i>	—	31 Sicilicus —————— 37
Grave as	—	30 Solidus Argenteus <i>Nypsi</i> — 5
Libella	—	16 Solidus aureus Imp — 7
Libra æris	—	1 Solidus aureus <i>Nypsi</i> — 9
Nurhisma	—	55 Solidus Obryziacus — 6
Obolus	—	21 Stater —————— 54
Pentadrachma	—	42 Stater <i>Corinthiacus</i> — 35
Pentacondrachma	—	53 Talentum <i>Achaicum</i> — 67
Pentechalous	—	20 — <i>Eginum</i> —————— 68
Philippeius	—	50 — <i>Alexandrinum</i> —————— 46
		Quadrans

<u>Quadrans</u>	12	<i>Atticum paruum</i>	61
<u>Quinarius</u>	27	<i>magnum</i>	66
<u>Semicryphus</u>	44	<i>Babylonicum</i>	64
<u>Semiobolus</u>	18	<i>Euboicum</i>	60
<u>Semistater</u>	52	<i>In arc</i>	45
<u>Sestertius</u>	24	<i>Neapolitanum</i>	43
<u>Rheginum</u>	29	<i>Tedrachma</i>	40
<u>Rhodium</u>	62	<i>Tetrastanter</i>	57
<u>Romanum</u>	65	<i>Tetrobolus</i>	26
<u>Siculum Antiquum</u>	58	<i>Tridrachma</i>	39
— <u>posteriorius</u>	56	<i>Triens</i>	14
— <u>Syracusanum</u>	41	<i>Triobolus</i>	25
— <u>Syraicum</u>	59	<i>Triuncis</i>	13
<u>Teruncius Valens</u>	10	<i>Victoriatus</i>	28

F I N I S.

D 2

三八四一四

5

PHILIPPI LABBE, BITURICI,

SOCIETATIS JESU PRESBYTERI,

**BIBLIOTHECA
NUMMARIA,**

*Ex Theologis, Juris consultis, Medicis, ac Philologis
concinnata, & in duas Partes tributa:*

I. De Antiquis Numismatibus, Hebræis, Græcis, Romanis.

II. De Monetis, Ponderibus & Mensuris.

L O N D I N I,

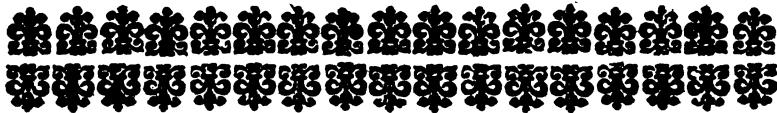
*Prostant venales apud Mosem Pitt, ad insigne Angeli in
Cœmiterio D. Pauli, M. D. C. LXXV.*

ANNA MUNDU

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

BIBLIOTHECAE NUMMARIAE

PARS PRIMA.

De Antiquis Numismatibus.

• ABRAHAMUS GORLÆUS Antuerpianus.

Athesaurus Numismatum Romanorum: sive
Numi Aurei, Argentei, Ærei, ad Familias
Romanas spectantes, usque ad obitum Au-
gusti. Acoegerunt typi eorumdem Nummo-
rum, quos Fulvius Ursinus omisit, aut aliter
edidit. Amstelodami, apud Cornelium Nicolaum. 1608.
in Folio. Sunt & qui in 4: ibidem prodiisse afferant.
De ejus Dactyliotheca sive Tractatu de Annulis dicemus
in Mantissa.

*Abrahamus Ortelius, Antuerpianus, Regis Catholici
Geographus.*

Præterea numismata, quæ in Thesauro Geographicō;
Parergo Ptolemaico, aliisque libris exhibuit:

Extant Deorum Dærūmque capita ex antiquis numis-
matibus collecta ejus opera, atque edita à Philippo Galleo
Antuerpiae, anno 1573. Quæ postea anno 1602. emisit
in lucem Franciscus Swertius F. Antuerpianus Historica
narratione illustrata, Antuerpiae, apud Joannem Bapt.
Vuiatium, in 4.

tabilles.

Achilles Statius, Lusitanus.

Vide infra verbo, Fulvius Ursinus.

Adolfus Occo, Augustanus Medicus.

Imperatorum Romanorum Numismata propè omnia à Pompeio Magno ad Heraclium, & Inscriptiones eorumdem, & symbola Emblematum accuratissimè: verum absque figuris æri aut ligno incisis. Antuerpiæ, apud Christophorum Plantinum 1579. in 4. & multis nummorum millibus auctius atquæ emendatius, Augustæ Vindelicorum, in 4. ad insigne pinus; anno 1601. qui non fuit sæculi à Christo nato decimi sexti, sed sæculi decimi septimi primus.

Aeneas Vicens, Parmentis.

Imperatorum XII. icones è Numismatibus desumptas, cum aversis partibus, addita peritæri cujusque virtutæ descriptione, edidit Venetiis, an 1554. in 8.

Idem anno 1555. primorum XII. Cæsarum Genealogiarum, Stemmatum, consanguinitatum, affinitatumque veram delineacionem in Tabula scitissimè sculpta exhibuit: quam V. C. Raphæl Trichet du Fresne omnis rei antiquariorum peritissimus inter cetera omnis generis nummorum servabat in exquisitissima sua Bibliotheca; cui nostra hæc Nummaria plurimum debere se ingenuè profitetur.

Reliqua librorum Aeneas Vici ad Imperatorum Historiam à Julio Cæsare usque ad Lucium Verum, à Jacobo Franco Chalcographo Veneto in lucem edita, Venetiis apud Francum 1601. in 4.

Augustarum Imagines æneis formis excusa Venetiis cum earum Vitis, 1557. in 4. & anno 1562. Liber I. ex libris 23. Commentariorum in vetera Imperatorum Numismata, cum figuris, in 4.

Discorsi sopra le Medaglie de gli Antichi, Venetiis 1555.
& alibi.

Plana

Plura vide infra verb. Jacobus Francus, Ioan. Bapt. Duvalius, & Natalis Comes.

Andreas Fulvius, Prænestinus.

Primus omnium, ut quibusdam visum est, Effigies Imperatorum in lucem dedit in libro. Cui titulus est: *Illustrium Imagines, Romæ, Anno 1517. apud Jacobum Mazochium.* Verum alii librum hunc à Jacobo Sadoleto oblatum censem fuisse Leoni X. Papæ, sive ejus, germanus auctor fuerit, sive hicce Andreas Fulvius, qui præterea urbis Romæ descriptionem prosa & carmine celebrasse memoratur ab Onuphrio Panvinio Præfatione in Commentarios de Republica Romana.

Andreas Schottus, Antuerpianus, S. I.

Sexti Aurelii Victoris Historiæ Augustæ Breviario primùm à se reperto, tum alteri pridem vulgato, Imperatorum iconas inseruit. *Antuerpiæ, apud Christophorum Plantinum, 1579. in 8.*

Idem Antonii Augustini Tarragonensis Archiepiscopi Dialogos XI. ex Hispanica dialecto Latinè reddidit, ut mox dicemus, & insuper duodecimum adiecit de Diis Deabusque Gentilium, cum Catalogo Auctorum, qui de Numismatibus scripserunt, ex Hulsiano ferè deprompto.

Anonymi post nominatos Scriptores succedent suo deinceps ordine.

Antonius Augustinus, ex Alifano Iterdensi Episcopus, ac tandem Tarragonensis Archiepiscopus, non Caesar Augustanus, ut scripsit nonnemo.

De Numismatibus priscis, eorumque inscriptionibus ac symbolis Dialogos XI. eruditissimos edidit Hispanico idiomate excusos.

Italicè vertit Dionysius Octavianus Sada, emisitque Romæ, 1592. in fol. apud Guillelmum Faciottum, cum ejusdem Sadæ actuario.

Idem Dialogi in 4. Italicè excusi sunt cum figuris æri incisis, nec interprete, nec Bibliopola, nec anno expressis. Locus tamen editionis perhibetur Roma.

Latinè reddidit Andreas Schottus S. I. Antuerpiæ apud Henricum Aërtsum, anno 1617. cum Numismatum iconibus seorsim editis à Jacobo Biæzæ æri graphicè incisis.

Antonius Chappuys, Delphinas.

Vide infra V. Gabriel Simeon.

Antonius Piso, Lotharingia Ducis Medicus.

Discours sur les medailles & gravures antiques, principalement Romaines, avec une exposition particulière de quelques lances ou tables étant sur la fin du livre, &c. Par Monsieur Antoine le Pois, Conseiller & Medecin du Due. de Lorraine, Parisis, apud Mamert. Patissonium, 1579. in 4.

Antonius Zentanus, Comes & Eques,

Primorum XII. Cæsarum verissimæ imagines ex antiquis Numismatibus desumptæ, addita perbrevi cujusque Vitæ descriptione, ac diligentí eorum quæ reperiri poterunt Numismatum aversæ partis delineatione. Libri primi editio tertia Romæ apud Jac. Mascardum, 1614. in 4.

Augustinus Jaueges, Siculus.

Panormitanorum Numismata explicuit. Vide infra: V. Philippus Paruta.

Balthasar Perez, de Castello, Canonicus Burgensis.

Los discursos de la Religion, Castrametation, Asiento del Campo, Bajos y exercicios de los antiguos Romanos y Griegos, del illustre Guillermo de Chonl, del Consilio del Christianissimo Rey de Francia. Traducido en Castellano de la lingua Francesa por el Maestro Balthasar Perez del Castillo, Canónigo, y natural de la Ciudad de Burgos. Lugduni, apud Guillelmum Rovillium, in 4. anno 1579.

*Cesar Baronius, Soranus, S. R. E. Cardinalis
Bibliothecarius.*

In

In XII. Annalium Ecclesiasticorum Tomis à Christo nato usque ad annum M C X C V I I . veteres identidem Nummos ex cimeliorum Lelii Pasqualini, & aliorum Antiquiorum eritos literato orbi communicavit. - Editi sunt Roma, Antuerpiæ, Venetiis, Colonia, &c.

Cesar Malfattus, Paduanus.

Vide infra, V. Laurentius Pignorius.

Carolus Dux Crozierus & Arschotanus, &c.

Ejus oura & imponis olim congesta, & rique à Jacobo Bræo incisa Imperatorum à Romulo & Caio Julio Cæsare ad Justinianum Augustum Numismata, in 4. cum notis Joannis Hemelarii, anno 1627. edita: deinde insigni auctario locupletata, brevique commentario opera Casperii Gevartii, ut ferunt, illustrata prodiere Antuerpiæ, apud Henricum Aertsum, 1634. in folio. Prima editio in eadem urbe, apud Hieronymum Verduffum ab anno 1615. in 4. præcesserat.

Carolus Patinus, Guidonis F. Parisiensis Medicus Doctor.

Familias Romanas in antiquis Numismatibus ab Urbe condita ad tempora Divi Augusti, ex Bibliotheca Fulvii Ursini, cum adjunctis Antonii Augustini Episcopi Herdensis, restituit, recognovit, auxit. Parisiis apud Joannem du Bray, Petrum Variquet & Robertum de Niville in folio anno 1663.

Casperius Gevartius, I. C. Cæsareus, Regiusque Consiliarius & Historiographus, atque urbis Antuerpiæ Archigymnates.

Plura exhibet ad veterem Nummariam supellestilem spectantia in celebri pompa introitus Serenissimi Principis Ferdinandi Austriaci Hispaniarum Infaatis Belgarum & Sequano-Burgundionum Gubernatoris in urbem Antuerpiensem. In majori folio, 1642. Antuerpiæ apud I. Meurs.

Idem operi Goltziano de Imperatoribus Romanis à

Balthasare Moreto, Antuerpiæ in folio, anno 1645. recuso, cum figuris luteo colore illitis, Vitas Imperatorum Romanorum addidit ab Alberto II. usque ad Ferdinandum III. Quod mirum fuisse neglectum ab Antiquario quodam erudito, qui quamvis magnus sit, & videatur solers, non tantum extranea quæque & longius diffita, sed etiam quæ in oculis erant ac manibus, prætermisit.

Claudius Chiffletius, Bisuntinus, J. C.

De Numismate antiquo liber postumus prodijt Lovaniæ, in 8. 1628. apud Cornelium Conestinum, ynà cura Erycii Puteani Tabulis rei Nummarie, de quibus egimus secunda Parte.

Idem subjunctus est Dissertationi de Othonibus æreis Henrici Thomæ Chiffletii, 1656. in 4. Antuerpiæ.

Claudius Guichardus, J. V. D.

Eunerailles, & diverses manieres d'ensevelir des Romains, Grecs, & autres nations, tant anciennes, que modernes, dédiées au Duc de Savoë. Lugduni, apud Joannem Tornæfium, in 4. 1581.

Claudius Menetrius, Cemeliarchii Barberini Prefectus.

Extant sex tabulæ Numismatum ad religionem Diapæ Ephesiæ spectantium post ejus opus postumum de symbolica Deæ illius τολυπάοτου statua, ut pluribus diximus in Mantissa Antiquariaæ supelectillis.

Conradus Liechbenarius, Urspergensis Abbas.

Imagines Imperatorum Romanorum insertæ sunt à recentiore quoipiam, illius Chronico, quod editum est.

Constantinus Cajetanus, Syracusanus Siculus, O. B.

Dicatur in Bibliotheca Mariana R. P. Hippolyti Marracii edidisse de Nummis & Numismatibus in honorem B. M. Virginis cuiuslibet libros duos. Verum nec locus editioris, nec forma, nec tempus, aut Typographus adscribuntur, ut in aliis plerisque ejusdem aliorumque scriptorum lucubrationibus.

Constan-

Constantius Landus, Complani Comes.

In veterum Numismatum Romanorum Miscellanea explicationes edidit, sed absque figuris: Lugduni, in folio, apud Sebastianum de Honoratis, anno 1560.

Dionysius Octavianus Sada.

Vide *suprà*; v. Antonius Augustinus.

Dominicus Tempesta, Romanus.

Vita Summi Pontificum à Christo Jesu ad Clementem VIII. Latino Italicoque sermone breviter conscriptæ, cum effigiebus eorum ex Nummis & Picturis excerptis, Romæ, apud Hieronymum Franzinum, 1596. in 8.

Franciscus Angelinus, Italus.

Historiam Augustam priscis Numismatibus illustratam, à C. Julio-Cæsare ad Constantimum Magnum. Italico sermone scripsit, dicitque Ludovico XIIII. Francorum ac Navarræorum Christianissimo Regi: Romæ in folio, apud Andream Feium, anno 1640.

Aliæ quoque scripsisse fertur, quæ ad manus meas nondum pervenerunt.

Illustrium imagines à Jano ad Henricum III. Conradi in Imperio successorem impressæ Lugduni in ædibus Antonii Blanchardi Chalcographi, impensis honestorum viorum Joannis Monsnier, &c. Francisci Juste, cuius nomen in prima pagina occurrit, anno à Virginis partu 1524. die 11. mensis Septembris: extant in Bibliotheca Fontinetiana.

Franciscus E. de Mezeray.

Historiæ Gallicæ tribus Tomis intravit. Numismata multa, quæ Regum nostrorum temporibus perhibentur suisse eusa, Lutetiae Parisorum anno 1643; in folio apud Matthæum Guillemot.

Franciscus Sueritus, F. Antwerpianus.

Deorum

Deorum Dearumque capita ex antiquis Numismatibus operâ Abrahami Ortelii collecta , atque à Franciso Suverio Historica narratione illustrata : Antwerpse , apud Joannem Baptistam Urintium , 1602. in 4.

Ibidem anno seq. eadémque formâ , XII. Caesarum imagines è Numismatibus expressæ , & Historica narratione illustrata , ex Museo Francisci Suuerti , & anno 1612. in eadem urbe apud Viduam & filios Joannis Moreti.

Franciscus Ximenez de Virea, Castellanus, Regis Hispaniz & Regni Aragonici Chronologus.

Vide Vincentius Joannes de la Stanosa.

Fulvius Ursinus, Romanus.

Familias Romanas ex antiquis Numismatibus descripsit , & ad Divi Augustini tempora deduxit , cum appendice XXX. Familiarum ex libro de Familis Romanorum Antonii Augustini Episcopi Herentis , Roma apud Haedes Francisci Tramezini 1577. in folio.

Ex ejusdem Bibliotheca prodierunt imagines & elogia Virorum illustrium & Eruditorum ex antiquis marmoribus , gemmis , lapidibus , & Numismatibus expressæ , cum annotationibus . Romæ , formis Antonii Lafrerii , in folio , anno 1570. Anno præcedenti eisdem formis Antonii Lafrerii prodierant Illustrium Virorum , ut extant in urbe , expressi vultus collecti ab Achille Statio Lusitano , Romæ , in folio , 1569. Vide præterea iafra . v. Theodorus Galbaeus.

Gabriël Simeon , Florentinus.

Les illustres observations Antiques du Seigneur Gabriël Symeon Florentin , en son dernier voyage d' Italie l'an 1557. Lugduni apud Joannæ Tournæsum , in 4. anno 1558.

Eadem Epitaphiorum ac Numismatam Antiquorum illustratio Italica , iisdem formis eodemque anno cuiâ fuit : Illustratione de gli Epitaphi & Medaglie Antiche , &c.

Descrip-

Description de la Limagne d' Auvergne, en forme de Dialogue, avec plusieurs Médailles, Statuës, Oracles, Epitaphes, & autres choses memorables, & non moins plaisantes que profitables, aux amateurs de l' Antiquité. Traduit du Livre Italien, de Gabriël Symeon, en Langue Françoise, par Antoine Chappuys du Dauphiné. Lugduni, apud Guillelmum Rovilium, in 4. anno 1561.

Gaillardus Guirarus, in Nemausensi Senescallia, Presidialique Curia Regius Consiliarius, & in suprema Arausionensi Senator.

Explicatio duorum vetustorum Numismatum Nemausensium ex ære. Arausioni, apud Edvardum Rabanum, 1655. in 4.

Volumina tria ad calcem illius speciminis pollicetur, ac nominatim tertium de re Nummaria Veterum : cuius hæc sunt præcipua capita.

Catalogus Auctorum, qui de Numismatibus scripsérunt, vel qui ad illorum intelligentiam faciunt.

De utilitate capienda è Numismatibus.

An Numismata sint monetæ annumeranda.

De materia & falsitate Nummorum.

De fabricatione & notis Nummorum diversi generis.

De characteribus, numeris & litteris in illis expressis diversæ formæ.

De Numismatibus incognitis, vel saltē obscuris & abstrusis.

Explicatio & illustratio DXXXV. antiquorum Numismatum, ex diversis Auctoribus, & solo Nemausensi collectorum, ordine Alphabetico, cum figuris.

Quidquid sub terra est in apricum proferet esas.

Gaspardus Vraserus, Tigurinus.

De eo commodius agemus secunda Parte hujus Bibliothecæ.

Gregorius.

Gregorius Chanlerius, Noricus, Eques Divi Martii.

Cæsareum Chronicon Germanico idiomate edidit à Caio Julio Cæsare usque ad Mattheiam, Imperatorum Imaginibus identidem insertis distinctum.

Illud idem Belgicè prodit, in folio, anno 1617. Amsterdami.

Extant quoque Imperatorum ac Cæsarum Romanorum à C. Julio Cæsare usque ad Maximilianum II. Austriacum descriptiones Nicolai Reusneri, & Georgii Sabini, Lipsie, anno 1572. in 8.

Guillelmus Camdenus, Regine Anglorum Historiographus.

In sua Britannia, sive Regnorum Angliae, Scotie, Hibernie, & Insularum adjacentium Chorographica Descriptione, concessit aliquot antiqua Numismata Britanica. Excusa est saepè sapius ab anno 1586. in octavo, &c. sed præcipue spectabilis editio in folio, cum Tabulis Chorographicis, anno 1607.

*Guillelmus du Choul, Regis Francorum Consiliarius, &
Baillivus Montium Delphinatus.*

Discours de la Religion des Anciens Romains, illustré d'un grand nombre de Médaillles, & de plusieurs belles figures, retirées des Marbres antiques, qui se trouvent à Rome, & par la Gaule. Lugduni apud Guillelmum Rovillium, 1556. in folio : deinde ibidem, anno 1567. in 4.

Discours sur la Conformatation & discipline militaire des Romains : des Bains & antiques exercitations Grecques & Romaines. Lugduni apud eundem Typographum 1555. & 1557. in folio.

Los discursos de la Religion, &c. Vide supra verbo, Baltasar Perez.

Willelmum hunc Brassicanum vocat alicubi Joannes Thomas Freigius J. C. Altorffianus, nonnullosque in frau- dem induxit, qui cum Joanne Alex. Brassicano confuderunt.

Guille-

Gillelmus Rovellius, *Lugdantensis Typographus*, ibi p[ro]p[ri]e
Promptuarium Iconum edidit anno 1553. in 4. in duas
partes tributum. Prima complectitur Ieones insigniorum,
a s[ecundu]s hominum subjectis eorum vitis. Secunda a Chri-
sto nato incipit perpetuam ducens saecula usque ad Henricum
cum IL Francorum Christianissimum Regem. Sed tan-
tum abest, quod notavit Lævinus Hulsius; ut Thesaurum
antiquitatum Jacobi Stradæ Mantuani editione sua illustra-
vit, ut potius additione quam plorimorum nummorum
fictiorum corruperit. Prodiit etiam Tigupi 1597. in 8.

Helesius Roselinus, *Medio etiam innumeris*
In Germanica descriptione Alsatiae anno 1593; Argen-
torati edita expressit plurima numismata quæ ibidem re-
perta sunt.

Henricus Thomas Chilletius Seganus, *opus de iusti*
De Othomib[us] trevis Dissertation; Antwerpia in
officina Plantiniana, anno 1656. cum Claudi Chilletii,
de quo supra meminimus, libro postumo de Antiquo Nu-
mismate.

Hieronymus Megiserus, *Cosmopolitanus et quo*
Ordinum Austriae Historiographus.

Theatrum Cæsareum Historicò-Poëticum, quo omnium
& singulorum Romanorum Imperatorum cum Icones ex
antiquis Numismatibus expressæ, tum vita describuntur,
cum Elogiis ex operis quibusque Poësis collectis. Loptis,
ad Istrum ex Typographip Joannis Plantæ anno 1616. in
octavo & Augustæ Vindelicorum 1617. in octavo apud
Joannem Kruger.

Hubertus Goltzius, *Heropolita Vespolianus Belga*,
antiquariorum sue statu, ut ferunt, coryphaus; cum
Icones Imperatorum Romanorum ex priscis Numismati-
bus ad vivum delineatae, & brevi Historica narratio[n]e. Illu-
strata. Brugis Flandrorum, anno 1558. in folio. Hispano
anno 1

nico idiomate redditas ab Imper. Julio Cæsare ad Ferdinandum I. & anno 1560. excusas cum aliis ejusdem operibus exhibet Bibliotheca nostra. Exdem Gallico, aliisque vernaculis idiomatis prodierunt. Porro insigniter hallucinatur Antiquarius quidam vir doctus, dum *Minias* appellat, cum ad oculum cuivis non caco pateat, *Lutes*, sive flavo colore illitas esse: quo sit ut vulgo Gallicè vocentur, *les Faunes de Goltzius*.

Idem *Caii Julii Cesaris* numismata cum aversis partibus sculpsit, emisitque, Brugis anno 1563. in folio & anno demum 1574. eadem forma edidit *Ottaviani Augusti* numismata. *Tiberii* vero, quæ extant, post ejus mortem prodierunt.

Idem Fastos Magistratum & Triumphorum Romanorum ab urbe condita ad Augusti obitum ex antiquis, tam numismatibus, quam marmorum monumentis restitutos, S. P. Q. R. dedicavit. Brugis Flandrorum 1566. in folio & 1571.

Addidit quoque postea Siciliam & Magnam Græciam, sive Historiæ Urbium & Populorum Græciae ex antiquis Numismatibus restituta libros quatuor. In eadem Brugensi urbe 1576. in folio.

Ejusdem Thesaurus rei Antiquariorum uberrimus ex antiquis tam Numismatibus quam marmorum inscriptionibus conquisitus, & in locos communes distributus, prodit Antwerpia apud Christophorum Plantium anno 1579. in folio, tum deinde in eadem urbe in folio minori anno 1618. apud Guillelmum à Tongris opera ac studio Joannis Baci.

Omnia vero Huberti Goltzii numismatica opera ad Romanas & Græcas Antiquitatis illustrationem spectantia, exceptis Rassis ac Thesatro, edidit Tomis tribus Balthasar Moretus Antuerpius in officina Plantiniiana annis 1644. & 1645. in folio his titulis.

Icones

Icones Imperatorum Romanorum ex prisca Numismata
tibus ad viuum delineatae & brevi Historica narratione il-
lustrata per Hubertum Goltzium. Accedit modo Imp.
Romanorum series ab Alberto II. Augusto adusque Fer-
dinandum IIII. Augustum per annos CC. continuos de-
ducta stylo & opera Casperii Gevartii, I. C. Archigram-
matei. Antuerpiani & Historiographi Cesarei 1645.

C. Julii Cesari, Augusti & Tiberii numismata ab Hu-
berto Goltzio quondam sculpta Ludovici Nonni commen-
tario illustrata, anno 1644. Prima vero editio jam pro-
dierat ab anno 1620. in eadem Antuerpiensi urbe, apud
Hieronymum Verdusium in folio.

Graciez, ejusque Insularum & Asiarum minoris numismata
ab Huberto Goltzio quondam sculpta Ludovici Nonni
commentario illustrata anno 1644. Prima editio prodierat
jam ab anno 1620, ibidem eademque forma.

Jacobus Bie, Antwerpianus, Chalcographus.

Numismata Imperatorum Romanorum Aurea, Ar-
gentea, Aerea, à Caio Julio Cesare usque ad Valentini-
anum Augustam. Antwerpiae anno 1617. in fol. apud
Verdusium & Bellertum.

Ejusdem studio atque opera recusa sunt sculpta olim ab
Huberto Goltzio pleraque numismata, de quibus mox no-
bis erit sermo, Thesaurus quoque rei Antiquariorum
überimus, & alia plurima.

*Le France Metallique contenant les Actions celebres tant
publiques que privées des Roys & des Reines, remarquées en
leurs Medailles d'or, d'argent, & bronze, tirées des plus cu-
rieux cabinets, par Jacques de Bie Chalcographe. Paris
apud Joannem Camusat in folio. anno 1636. Verum ut id
obiter Lectorem meum moneam, omnia huc propemodum
confusa sunt adhibicium faciunq[ue] faciunt misus cruditis.*

*Les Emaux de la France illustrés par les monnaies des
Medailles*

Medailles anciennes & modernes, &c. ibidem, eodemque anno, atque adeo tadem, hoc est, sublesta, saltem in plerisque, fide, quæ nobis nuper cusa. & pro ingenio ac libidine cujusque efformata pro priscis obtrusit, ut norunt apprime rerum istarum periti, sive Parisienses sive externi.

Les vrayz portraits des Roys de France, tirez des Sceaux, Medailles & autres Effigies, par Jacques de Bié: seconde edition augmentée de nouveaux portraits & enrichie de leurs Eloges & Vies, par le Pere Hilarion de Cotte Minime. Parisiis 1636. in folio.

Jacobus Francus, Chalcographus Venetus.

Reliqua librorum Aeneæ Vici Parmensis ad Imperatorem Historiam spectantia in lucem edita apud Francum Venetiis 1601. in 4.

Secunda pars Augustarum à Plotina ad Saloninam ex schedis ejusdem Aeneæ Vici. In eadem urbe Veneta apud eundem Francum in octavo.

Jacobus Gretserus, Marckdorffensis Germanus, è Societate Jesu, Theologus eximius.

De Cruce & Numismatis Crucigeris plurima & accuratissimo studio collegit, eaque præclara, Tomo III. insignis operis de Cruce; quod tum in quarto non semel tum in folio, excusum habetur in omnium manibus.

Jacobus Gutherius, è Calvomonte Lingonum, in Senatu Parisiensi Advocatus, Civis ac Patrius Romanus.

De veteri jure Pontificio urbis Romæ libros quatuor, & tres de jure Manium, seu de ritu, more, & legibus prisci funeris edidit Parisiis in 4. apud Nicolaum Buon, annis 1612. & 1615. in quibus nonnulla inseruit numismata figuris æreis expressa.

In terio verò opere, quod inscribitur, De officiis Domus Augusta Publicæ & Privatae libri tres, cap. XIX. libri ultimi agit de Procuratoribus Monetæ, quod ad alteram

nam forte partem Nummariorum hujus Bibliothecæ propriis quibusdam pertinere videbitur. Parisiis in quarto anno 1628. apud Sebastianum Cramoisy.

*Jacobus Sadoletus, Carpenteriensis Episcopus ex postea
S. R. E. Cardinalis.*

Primus omnium, ut nonnullis placet, imperatorum Romanorum effigies in lucem dedit edito Romæ anno 1617. apud Joannem Mazochium libro, cui titulus est: *Illustrum Imagines, & Leoni X. Romano Pontifici è familia Medicea oblato.* Verum, ut jam monui, sunt qui cum Gessnero, ejusque breviatore Simlero. librum illum vendicent Andreæ Fulvio, nisi forte conjunctis operis in illud opus incubuerint.

Jacobus Sirmondus, Ricomagensis Aruernus, è Societate Jesu, vir in omni Antiquitatis præsertim Romanae cognitione mirabilis.

Eius cura ac pervigili studio congeustum est quidquid fere in Parisiensi nostro Numismatum antiquorum visitur, ex quo deprompsit pleraque ex iis, quæ publici juris esse voluit in eruditissimis in Sidonium, Ennodium, aliosque Auctores commentaria.

Idem paucis ante obitum annis libellum scripsit, cui titulus, *Triplex nummus antiquus, Christi Domini, Perpetuæ civitatis, Hannibalianæ regis.* Parisiis apud Sebastianum & Gabrielem Cramoisy, anno 1650. in 8. eundemque duobus aliis libellulis quos *Anti-Tristianos* indigitavit, paulo post vulgatis adversus oppugnatorem defendit, emisitque ex eorumdein officina anno eodem.

Jacobus Strada, Mantuanus Antiquarius.

Thesaurus Antiquitatum, sive Imperatorum Romanorum Orientalium & Occidentalium Icones ex antiquis numismatibus delineatae absque aversis illorum partibus. Lugduni anno 1551. in 4. Vide præterea quæ in-

Ejus vero Epitome triennio post ibidem prodiisse dicitur in 4. & Tiguri 1558. in 8. apud Frochoverum. Ego Gallicam quoque versionem vidi hoc titulo. *Epitome du Fibre des Antiquitez : c'est à dire, Portraits des vraies Medailles des Empereurs, tant d'Orient que d'Occident, de l'estude de Jacques Strada Mantuan Antiquaire, traduit par Jean Louveau d'Orléans. A Lyon par le mesme Jacques Strada & Thomas Guerin, 1553. in 4.*

Jacobus Zabarellus, Comes.

Gli Arronzi, ò verò de Marmi antichi, dous con la vita di Lucio Arronzo Stella si da notitia delle antichità, &c. Padavii 1655. in 4. In eo sancè multæ existunt marmororum antiquorum imagines. Verum hicce liber, cum Monimentis Brixianis Octavii Rossi, Fastis Kalendaribus Sibrandi Siccamæ, Calendario edito post Commentarios R. P. Aegidii Bucherii in Canonem Paschalæ Victorii Aquitani, ac similibus, ad Mantissam potius pertinere videntur, quam ad hancce Bibliothecam Nummariam.

*Janus Jacobus Boissardus, Pofunctionis, Burgundie
Sequens.*

Virorum illustrium varias icones in as incidentas curavit: sed ex antiquis numismatis via fuit expressa, ac que ad posteriora pleraque spectant temporis.

Ignatius Bracca, Presbyter Recanatese.

Phœnicis effigies in numismatis & gemina quæ in Museo Goaldino asservantur & parietibus indicata cum eiusdem avis vindiciis. Romatypis Vitalis Malfardi 1637. in 4.

Illustrium Imagines à Jano ad Henricum III. Imperatorem, &c. Vide supra, verbo Franciscus Juste.

Joannes Baptista de Cavalieris.

Ejus opera ac studio amicis tabulis incise sunt Rossorum

rum Imperatorum effigies elogiis per Thomam Treterum sanctæ Mariæ Trans-Tiberinæ Canonicum ex diversis scriptoribus collectis illustrata. Romæ in 8. anno 1583.

Idem omnium Pontificum Romanorum Icones à sancto Petro ad Clementem VIII. collegit ac æneis typis publicavit additis singulorum cum ea resciri potuerunt insignibus, in eadem urbe Romana anno 1595. in 8. Verum ex vix ad rem nostram pertinere posse videntur, cum ex antiquis Pontificum numismatibus non fuerint expressæ: quod de Imperatorum Romanorum iconibus vulgo jaçatur.

Joannes Baptista Duuallius, Linguarum Orientalium
Interpres.

Augustarum Imagines æneis formis expressæ, vix quoque earumdem breviter enarrata: signorum etiam quæ in posteriori parte numismatum efficta suat, ratio explicata ab Aenea Vico Parmensi, nunc à Joanne Baptista Duuallio restituta Parisiis 1629. in 4. apud Macæum Ruette.

Ex libris XXIII. Commentariorum in Vetera Romanorum Imperatorum numismata Aeneæ Vici. Parmensis liber primus de Caio Julio Cesare opus à Joanne Bapt. Duuallio restitutum.

Reliqua librorum ejusdem Vici ad Imperatoriam Historiam spectantia olim à Jacobo Franco edita nunc ab eodem Duuallio restituta. Ibideum.

Discorsi de Aenea Vico Parmigiano sopra le medaglie de gli Antichi, divisi in due libri, one si dimonstrava notabili errori de scrittori Antichi e moderni intorno alle Historie Romane, opera restituta da Gio. Baptista Dunallio. Parisiis in quarto 1619. apud eundem Macæum.

Joannes Bapt. Meneghierius, Divionensis.

Medailles, Monnoyes, & Monnaies antiques d'Imperatrices Romaines, dediées à la Reine Mere du Roy. Divise apud Claudiam Guyot 1625. in folio.

Medailles illustres des Anciens Empereurs & Imperatrices de Rome. Diuione apud Petrum Palliot 1642. in 4.

Joannes Cuspinianus, sreinfordiensis, Franco, Maximiliani I. Imperatoris Medicus, Historiographus,

Consilierius & Orator.

Operi illius de Cæsanibus & Imperatoribus Romanis inserter leguntur nonnunquam illorum figuræ. Prodiit Argentorati 1540. apud Cratonem Mylium, Basileæ, 1561. apud Joannem Oporinum una cum Vvolfgangi Hungari annotationibus & postea Francofurti in folio, anno 1601. Typis Vracheliamis.

Joannes Franciscus Andreas, de Vstaroz, Cæsar-Augustanus.

Vide infra, verbo Vincentius Joannes de la Stanosa.

Joannes Faber, Bambergensis, Medicus Romanus.

Vide infra vi. Theodorus Gallæus.

Joannes Hemstetensis, Canonicus Cathedralis Ecclesiæ

Antuerpiensis.

Imperatorum Romanorum à Caio Julio Cæsare ad Heraclium usque numismata aurea excellentissimi Ducis Croÿ & Arschotani, &c. magno & sumptuoso studio collectæ, nec minore fide atque arte Jacobi de Bie ex archetypis, imæs incisa brevi & Historico commentario explicuit primum anno 1615. in 4. apud Hieronymum Verdussum: tum altera editione quæ priore correctior affirmatur, anno 1627. in 4. in eadem urbe Antuerpiæ, apud Petrum & Joannem Belleros.

Eadem postea insigni quoque Auctario locupletata, brevique commentario illustrata prodiere Antuerpiæ apud Henricum Aertzium an. 1654. in folio.

Joannes Huyghenius.

Imperatorum Romanorum libellum una cum imaginibus ad vivum expressis exhibuit primum anno 1525. Argentoratæ: in qua deinde urbe recusus fuit anno 1534. & 1537. Lugduni deinde an. 1550. & 1554.

Joannes

Joannes Jacobus Chiffletius, Burgundio-Sequanus, Vesantinus, Regius Archiatrorum in Belgio Comes & Archiducalis Medicus primarius.

Anno labentis saeculi XVIII. Lugdunii apud Claudium Cayne emisit in lucem librum in 4. cui titulum fecit: Velontio civitas Imperialis libera, Seuanorum metropolis, plurimis nec vulgaribus sacræ profanæque historiae monumentis illustrata, & in duas partes distincta.

Eiusdem Anastasis Childerici Francorum Regis, sive, Thesaurus sepulcralis Tornaci Nerviorum effossus & commentario illustratus prodiit Antuerpiæ ex officina Plantiniana Balthazaris Moreti, anno 1655. in 4. utriusque operi multas inseruit numismatum antiquorum descriptiones multaque alia ad Romanas antiquitates spectantia.

Joannes Jacobus Luckius, Argentoratensis.

Ad alteram potius quam ad hancce primam Bibliothecæ Nummariaz partem, imo ad neutram forte melius, spectare videtur Sylloge Numismatum elegantiorum, quæ diversi Imperatores, Reges, Principes, Comites, Republicæ, diversas ob causas ab anno 1501. ad annum usque 1600. cudi fecerunt, Historica narratione illustrata. Argentinæ anno 1620. in folio typis Reppianis. Nos enimvero hic prisca duntaxat numismata venamur atque inquirimus, non hoc aut superiori demum saeculo fabricata.

Joannes Lupanus, Aurelianensis.

Vide supra v Jacobus Strada.

Joannes Macarius, Canonicus Ariensis.

Vide verbo Joannes Chiffletius in Mantis rei Antiquariae.

Joannes Quinonius, Hispanus.

Explication de unas monedas de oro de Emperadores Romanos, que se han hallado en el Puerto de Guadarrama, donde se refieren las vidas de ellos y el origen de ellas, con algunas advertencias

tias políticas, y otras cosas antiquas y curiosas. Lo uno y lo otro ofrece al Rey Don Felipe Tercero, el Dottor Juan de Quinones, Alcalde Mayor en la villa de Escorial, y Juez de sus obras y basquies Reales de S. Lorenzo... Madridi anno 1610. apud Ludovicum Sanchez. in 4.

*Joannes Santacrus, Tyrnaviensis; Pannonicus, Historicus
Medicus Casareus.*

In fine Emblematum Antuerpiæ apud Christophorum Plantinum anno 1576. in 16. editione quarta (qua mihi modo est præ manibus) & forte etiam alibi ac pluries excusorum, extant studio ejus collecti aliquot antiqui operis nummi à pag. 290. ad 334. sunt & aliae editiones in 8. apud eundem Plantinum, quas modo non persequor.

*Joannes Smet, seu Smetius à Kettene, Calvinianus
Neomagensem Minister, Antiquarius,
Philologus, &c.*

Thesaurus Antiquarius Smetianus; seu Notitia elegantissimæ suppelœfiliis Romanæ & rarissimæ Pinacothecæ plurimo labore 33. annorum curriculo in veteri Batavorum oppido, seu Noviomagi ad Vachalim collectæ, prodit anno 1618. Amstelodami apud Reynerum Smetium, I. P. in duodecimo, cum Numismatum ipsorum serie seu Pinace.

Joannes Speed, Londinensis civis.

Sigilla & Monete Regum Angliae extant in Historia Britannica Anglicè, ab eo conscripta & Londini edita anno 1614. in folio: quam biennio post Philemon quidam Hollandus apud Conventrianos Medicinae Doctor Latinitate donatam, ornatamque hoc titulo emisit in lucem in eadem urbe. Theatrum Imperii Magnæ Britanniæ exactam regnorum Angliae, Scotie, Hibernie, & Insularum adjacentium Geographiam ob oculos ponens, una cum Comitatibus, Centuriis, Urbibus, & primariis Comita-

Comitatum oppidis intra regnum Angliae divisis & descriptis.

Jeanes Tristane, Sanctamartine, Eques.

Commentaires Historiques conservans l' Histoire générale des Empereurs, Imperatrices, Césars, & Tyrans de l' Empire Romain, illustrée de antiquitez par les Inscriptions & Essences de treize à quatorze cens. Medailles; tant Grecques que Latines, & autres tres rares & tres riches Monumens de l' antiquité expliquez: le tout divisé en trois Tomes: le dernier desquels finit à l' Empereur Jouan. Parisiis anno 1644. in folio apud Dionysium Moreau.

Prodierat jam ab anno 1635. unus Tomus à Caio Julio Cælare ad Pertinacem, excusus in eadem Galliae Metropoli in folio apud Petrum Billaine.

Reponse du sieur de Crapin au sieur de la Motte Flançon, addroffée & communiquée à Baudouin Sec. Papinius 1650. in 4.

Idem eodem anno 1650. aduersus R. P. Jacobum Simon di cultissimum libellum de Triplici quimo, duosqua ejusdem Anti-Tristanos, edidit tres libellos in 8. apud Viduam Dionysii Moreau.

Josephus Castalio, Anconitanus.

Numismatum Officensis Sc. Trajani portus. Explicatio auctore Josepho Castrilione. Romæ apud Jacobum Mascardum in 4. libellus paginarum omnino duodecim.

Josephus Justus Scaliger, Julius Caesaris Agerianensis. auctore Iohanne Medicis filius. Romæ apud Iulium

Constantini Imperatoris Byzantini Numismatis argenti Expositio præmissa Diatribæ Marquardi Freheri de eodera numo, edita fuit in 4. anno 1604. iterumque recusa Parisiis cum ejusdem Scaligeri varijs copiis in 4. spm. Hadriani Dux Parissi anno 1610. cura Iacobi Casauboni publicatis. Nec omittendo quadam ejusdem Scaligeri epistole Galliæ, in quibus nonnullis exponit numismata.

Julius Cesar Capacina.

In Historia Neapolitana , quam scripsit , multa propositum Neapolitanorum antiqua Numismata. Liber editus fuit Neapoli in 4. anho 1607.

Levinus Hulsius , Gandensis , Flander.

XII. Cæsarum & LXIII. ipsorum uxorum ac parentum effigies ex antiquis numismatibus æri incisas edidit Francofurti ad Moenum, apud Brachfeldt anno 1596. in quarto & Spiræ Nemetum anno 1599.

Idem Imperatorum Romanorum seriem à Caio Julio Cæsare ad Rudolfum II. Augustum ex priscis recentibusque Numismatibus emisit Francofurti anno 1603. & 1605. In 8.

Huic postremo operi præfixit Syllabum Auctorum qui de Numismatibus ante eum scriperunt , quem si semel inspexisset Antiquarius nescio quis Bruxellopolitanus , auctionem sane Elenchum Serenissimo Archiduci Leopoldo ceterisque rei Antiquariorum studiosis indagatoribus obtulisset.

Levinus Torrentius , Gandensis , Episcopus Antuerpiensis . eruditissimus.

Terantur omnium matribus doctissimi illius Antistitis Commentaria in Caii Suetonii Tranquilli XII. Cæsares , (necnon in Horatii Flacci carmina) quam plurimis referta numismatis , tum scorsim edita in octavo , Antwerpia apud Christophorum Plantinum anno 1578. tum in collectione Variorum in Suetonium excusa Parisiis apud Hadrianum Beys 1610. in foliò.

Laurentius Rignarius , Patavinus.

Le ware è neve Imagini de gli Dei delle antichi di Vicenzo Curtari , Reginiano , ridotte da capa à piedi in queste novissima impressione alle loro reali , & non puo per ladietro osservate simiglianze cavate , d' a Marmi , Bronzi , Medaglie , Gioie , & altre

alere memorie Antiche, con esquisito studio & particolare diligenza da l' orenzio Pignoria Padovano. Aggiontevi le Annessioni del medesimo sopra tutta l' opera & un discorso intorno le Deita delle Indie Orientali & Occidentali con le loro figure tratte de gl' originali, che si conservano nelle Galerie de' Principi & ne' musei delle persone private. Con le allegorie sopra le imagini di Cesare Malfatti Padovano migliorate & accresciute novamente. Patavii apud Petrum Paulum Tezzum anno 1615. in quarto.

*Leo Allatius, Chius, Graecus, Bibliotheca Vaticana
Prefectus.*

De Homericō Chiorum numismate differuit eruditissimè in Prolegomenis Diatribæ de Patria Homeri impressæ Lugduni apud Laurentium Durand anno 1640. in 8.

Leonardus Augustinus, Senensis.

Ad Philippi Parutæ Siciliam iterum excusam nonnulla addidit Numismata. Romæ in folio anno 1649. apud Ludovicum Grignanum. Vide infra v. Philippus Paruta.

Ludovicus Nonnius, Medicus Antuerpianus.

Consule sis quæ supra diximus in Huberto Goltzio, cuius Græciam (intacta tamen Sicilia, &c.) atque Imperatorum Julii, Augusti & Tiberii numismata eruditissimis commentariis illustravit.

*Ludovicus Savot, Medicus Regius ac facultatis
saluberrimus Parisiensis.*

Discours sur les Medailles antiques divisé en quatres Parties : esquelles il est traité, si les Medailles antiques estoient monnoyes : de leur matière : de leur poids : de leur prix : de la valeur qu' elles peuvent avoir aujourd'huy selon qu' elles sont rares ou communes, antiques & vrayes, ou bien modernes, contrefaçtes ou moulées : Qu' elles sont celles qui sont telles : Par quels moyens & marques il les faut reconnoître : Et de plusieurs autres choses peu connues concernant les monnoyes, les metaux,

metaux, les mineraux, les mesures & poids antiques, &c.
Parisiis apud Sebastianum Cramois anno 1627. in 4.

Marcus Antonius Maretus, Lemurix, Gallus.

*Nομισματογραφία de duobus Numismatis à Zamoscio mis-
sis, cum Renati Pincaei Idyllo & Frederici Morelli car-
mine.*

M. Mantua Benazidius, Patavinus Jurisconsultus.

Ex Ejus Museo anno 1567. Venetiis & ibidem anno
1570. prodierunt in folio Imagines illustrium Jurisconsul-
torum quæ inveniri potuerunt ad vivum expresse.

Eodem anno & eadem in urbe necnon eadem forma effi-
gies illustrium Philosophorum & Sapientium ab eorum
Numisimatis extractæ apud Girolamum Olgranum.

Ibidem anno sequenti Imagines quorumdam Principum
& illustrium Virorum in ære insculptæ apud Bolognatum
Zalterium.

Marcus Velseus, Duumvir Augustinus.

Libro sexto Rerum Augustanarum Vindelicarum & in
aliis eruditissimis operibus nonnulla reprobavit numis-
mata magno studio collecta cum plerisque altis venerandæ
antiquitatis monumentis. Venetiis in folio anno 1593.

*Margardus Freberus, Jurisconsultus & Comitis Palatini
ad Rhenum Consiliarius.*

De Constantini Imperatoris Byzantini numismate ar-
genteo Diatriba extat tum seorsim excusa anno 1600. tum
post ejusdem nummi expositionem à Josepho Scaligero
elucubratam anno 1604. in 4.

Videnda quoque in altera Nummaria hujus Bibliotheca
parte Dissertatio ejusdem de numismate census à Pharizais
in quæstionem vocato, sive Votivus sermo in ea verba
Christi Domini: *Date ergo quæ sunt Cœsar, Cœsar, & quæ
sunt Dei, Dei, &c.*

Defideratur ab eodem scriptus, ut perhibetur, liber.

inscriptusque Pomponius, sive de numismatibus veteribus
& re monetaria.

Martinus Rota.

XXIV. Romanorum Imperatorum effigies à Caio Julio Cæsare ad Alexandrum Severum ex antiquis marmoribus & numismatis desumptis, ediditque. Venetiis, in folio anno 1570. formis Claudi Bacheti.

Natalis Comes, sive de Comitibus, Patricius Venetus.

Æneas Vici Parmensis Augustarum Imagines ex Italico sermonè in Latinum transtulit. Vide supra v. Æneas Vicus.

*Octavius de Strada, à Rosberg, Germanus Jacobi filius,
civis Romanus Imperatoris Rodolfi II. Antiquarius.*

Vitæ Cæsarum Imperatorumque Romanoruui Orientaliū & Occidentalium à C. Julio Cæsare ad Matthiam Austriacum Augustum. Francofurti in folio anno 1615. apud Joannem Bringerum & apud alios, &c.

Alteri editioni Francofordianæ anni 1629. in folio apud Eberardum Kitserum accesserunt Historia & series belli Bohemico-Germanici & Genealogia Ducum, Archiducum, Regum & Imperatorum ex illustrissima familia Austriaca prognatorum.

*Onuphrius Parvinus, Veronensis, Ordinis Augustiniani
vir usquequoque doctissimus.*

Fasti & Triumphi Romanorum à Romulo Rege usque ad Carolum V. Augustum: sive, Epitome Regum, Consulum, &c. additis Imperatorum Orientalium & Occidentalium verissimis iconibus ex vetustissimis numismatis quam fidelissime expressis ex Museo Jacobi Stradae Mantuanii civis Romani. Venetis anno 1557. in foliis lickeris capitalibus.

Idem eximus Antiquitatum Romanorum Scrutator in alijs suis operibus numismatum veterum meminit, & de Monetis,

Monetis, & Ponderibus quædam subinde aspergit.

Paulus Albinianus de Raius, Societatis Jesu, Propositus.

Donsus Professa Valentine in Hispania.

Vide v. Vincentius de la Stanosa.

Paulus Petavius, Aurelianensis, in suprema regni Francorum Curia Senator integerimus.

Veterum Nummorum *rvagispa* publicavit Parisiis anno 1610. in 4. Illud mihi V. C. Alexander Petavius ejus filius, idemque Senator Parisiensis eruditissimus atque humanissimus dono dedit cum ejusdem Auctoris Antiquaræ supellestilis portiuncula eodem anno eademque in urbe in æs incisa, necnon Syntagmate de Nithardo Comite Cardli Magni ex filia nepote anno 1613. ac Dissertatione de Epocha annorum Incarnationis Christi anno 1607. in lucem emissis.

Petrus Antonius Rascasius, dominus de Bagarræ,
Cimeliarcha Regius.

La nécessité de restablir l'ancien usage des parfaites Medailles, dans toutes les Monnoyes. Parisiis apud Joannem Berjon in 4. an 1611.

Idem in eam rem multa scripsérat, sed omnia dumtaxat imperfecta, quorum nonnulla apud me servo.

Petrus Carrera.

Plurima numismata Catanensium descriptis in Commentariis Historicis rerum Catanensium Italico Sermone ab eo editis Catanæ in Sicilia anno 1641. in folio duobus voluminibus.

Petrus Seguinus, Parisiensis, sancti Germani in Urbe Decanus, Abbas Fidemiensis, &c.

De Nomo Britanico Epistola ad Raphaëlem Trichetum dū Fresne. Parisiis anno 1659. in 8.

Ejusdem Epistola altera ad Franciscum Gottifredum Equitem Romanum super dubiis quibusdam ad numeros familia-

familiarum Romanarum Fulvii Ursini spectantibus. Lutetiae Parisiorum in 8. anno 1660.

Plurima quoque Viri eruditi expectant indies ex ejus Antiquitatum Romanarum uberrimo promptuario.

Philemon, Hollandus.

Vide supra v. Joannes Speed.

Philippus Paruta.

Della Sicilia di Paruta descritta con Medaglie Parte prima.
In Palermo anno 1602. folio, è ristampata con l' Aggiunta di Leonardi Agostini, all' Altezza Reale del Serenissimo Duca d' Orleans, zio della Maesta Christianissima. Romæ in typographio Ludovici Grignani anno 1649. in folio.

Exhibita ab eodem Philippo Paruta Numismata Panormitanorum antiqua Annalibus suis Panorminis Italice scriptis inseruit, explicavitque Augustinus Juueges, Panormi tribus voluminibus in folio anno 1649.

Philippus Rossus.

In Roma Antiqua & Roma Nova anno 1645. Romæ in 8. excusis apud Franciscum Monetum nonnulla exhibet Numismata.

Prosper Parisius, Consentinus, Patricius Romanus.

Tabulam Geographicam Regni Neapolitani antiquis suorum populorum numismatibus ornatam & illustratam cura & diligentia Prosperi Parisii in ære expressit. Natalis Bonifacius anno 1591.

Ejusdem Prosperi Tabula Geographicæ Calabriæ ære eleganter incisa à Natale Bonifacio Sebeniese edita fuit anno 1592. cum antiquis Magnæ Græciæ Urbium & Populorum Numismatibus. Ultramque alias vidi in exquisitissima Raphaëlis Tricheti Fraxinei, cuius sepe iam alias meminimus. Bibliotheca.

Raphael Trichet Fregens, sive Fraxinei, Burdegenses.

Epistola de Chanonæ effigie in Caranensi nummo argenteo

teo expressa apud V. C. Petrum Seguinum Divi Germani
in Urbe Antistitem. Parisiis 1658. in 8.

Idem vir in hisce aliisque studiis versatissimus meditabatur accuratissimam Cretæ insulæ descriptionem, & in eam rem tum tabulas Chorographicas, tum magnam numismatum antiquorum copiam sibi comparaverat. Sed multa cogitantem mors oppressit. Eritne, qui inchoato operi ultimam admovere manum suscipiat?

Samuel Veyrel.

Indice du Cabinet de Samuel Veyrel avec un recueil de quelques antiquitez de Saintes & observations sur quelques Medailles. Burdegalæ 1635. in 4.

Sebastianus Erizzus, Patricius venetus.

Discorso di M. Sebastiano Erizzo sopra le Medaglie de gli Antichi: con la Dichiaratione delle Monete Consulari & delle Medaglie de gli Imperadori Romani. Quarta editio à Caio Julio Cæsare ad Constantium Constantini Magni filium ab auctore recognita & aucta Venetiis anno 1559. in 4. ex-eusa fuit apud Joannum Variscum & Paganinum Paganini. Cæteras ejusdem libri editiones modo non moror.

Sebastianus Munsterus.

Libro secundo Cosmographiae Universalis, ubi agit de Romanis Imperatoribus à Caio Cæsare ad Constantium ejusque posteros, & libro tertio, ubi de Germaniæ Imperatoribus à Carolo Magno ad Carolum V. effigies illorum nonnullas crassa Minerva expressas representavit Lectoribus. Mihi liber ille editus est Basileæ in folio anno 1559. apud Henricum Petri. Cæteras editiones aliis receasendas relinquo ut in re haud magni momenti.

Stephanus Vinandus Pigellus.

In Annalibus Romanorum tribus Tomis Antuerpiæ apud viduam Joannis Moreti anno 1615. in folio impressis opera

opera ac studio R. P. Andreæ Schotti è Societate Jesu, nonnulla subinde occurunt veteris æris numismata.

Theodorus Gallæus, Chalcographus.

Illustrium Imagines ex antiquis marmoribus, numismatibus & gemmis expressæ, quæ extant Romæ Major pars apud Fulvium Ursinum, Theodorus Gallæus delineabat Romæ ex Archetypis & incidebat. Antuerpiæ anno 1598. ex Officina Plantiniana in quarto.

Iis adde sis Joannis Fabri Bambergensis Medici Romani in *Imagines Illustrium ex Fulvii Ursini Bibliotheca Antuerpiæ à Theodoro Gallao expressas Commentarium Antuerpiæ anno 1606.* in 4. apud Balthazarem Moretum: atque hæc secunda editio illustrum imaginum auctior prodiit Appendice quadam ex eadem Fulvii Ursini Bibliotheca.

Philippus Gallæus Pictor item & Chalcographus in eadem urbe anno 1572. in lucem emiserat in folio virorum doctorum de disciplinis bene merentium effigies XLIV. sed ex sunt recentiorum qui ad institutum nummarium non pertinent sed ad præcedentem potius Bibliothecam Bibliothecarum.

Thomas Carterus, seu Treterus, Polonus, Canonicus sanctæ Marie trans Tiberim Roma.

Romanorum Imperatorum Effigies à Julio Cæsare ad Rudolfum II. Romæ edidit apud Franciscum Coattinum anno 1590. in octavo. De eodem quoque, ni fallor, egimus supra v. Joannes Baptista de Cavalleriis.

Vincentius Carterus, Regiensis Italus.

Le Vere è nuove Imagini de gli Dei, &c. Vide supra quæ diximus v. Laurentius Pignorius.

Vincentius Joannes, de la Sianosa, dominus de Figarvelas;

Hæc fatus sive Ofensis.

Museo de las medallas descoyugadas Espagnolas. Publicalo

D. Vincentiv Juan de la Stanosa Senior de Figarvelas, hijo i ciudadano de Huesca, illustrado con tres discursos del Padre Paulo de Rais de la Compania de Jesus, del Doctor Don Francisco Ximenes de Urrea, i del Doctor Juan Francisco Andres. Oca apud Joannem Nogues in quarto anno 1645.

Vincentius Mirabella.

Antiqua Siracusæ con alcune stalte Medaglie. d'esse & de Principi che quelle possedettero. Neapoli, apud Lazarum Scorrugium in folio anno 1645. i. d' alii anni. L. 1. 27
Wolfgangus Lazarus, Philosophus ac Medicus Viennensis ab aliis
Imperatoris Ferdinandi I. Historiographus.

In libris XII. Commentariorum Reipublicæ Romanæ in exteris Provinciis bello acquisitis constitutæ, totidemque de Gentium variarum Migrationibus, &c. in libris IV. rerum Viennensium, in libris II. Historicarum commemorationum de rebus Græciae aliisque operibus Basileæ apud Joannem Oporinum, Hanoviæ, & alibi deinceps editis, multa passim exhibuit, explicavitque Numismata Romana & Græca: sed & peculiarem librum edidit oppidò nunc raro cum ac vere singularem, qui sic inscribitur.

Commentariorum vetustorum Numismatum maximi operis & quatuor sectionibus multarum rerum publicarum per Asiam, Africam, & Europam antiquitatis Historiam hodiisque Gordianis difficultiores comprehendentis Specimen ex ile quoddam C. Julii Dictatoris Augusti & Tiberii Cæsarum monetam, si quæ ex argento in forulis S. R. R. M. extat explicans, Tabulam videlicet sectionis tertiae partis secundæ primam. Viennæ Austriæ apud Michælem Zimernam anno 1559. in folio.

Anonymi agmen extremam claudent.

Illustrum Philosophorum & sapientium effigies ab eorum Numismatibus extractæ: si quæ fides Anonymo collectori, atque excuse Venetiis in folio anno 1583. Eas

nostra mihi cum plerisque aliis Bibliotheca subministravit.

Histoire des Empereurs Romains depuis Jules Cæsar jusques à Postumus, avec toutes les Medailles d'argent qu'ils ont fait battre de leurs temps. Parisiis apud Stephanum Sommaville & Augustinum Courbé 1641. in folio.

Sommario delle vite de gli Imperadori Romani con le loro effigie co i nomi de Pontefici che furono alor tempi. Venetiis in charta expansa.

Vir quidam eruditus orbi, ut aiunt, satis notus anno 1655. Seriana Chronologicam Imperatorum Romanorum à Caio Julio Cæsare ad Ferdinandum III. Augustum (cui exanguem mancumque scriptorum aliquot rei Numismaticæ catalogum subjecit) in Officina Plantiniana in 4. editam Serenissimo Principi Leopoldo Guillelmo Archiduci, &c. obtulisse perhibetur. Verum ea non tanti est, ut pote parachronismis à capite ad calcem omnisque generis aberrationibus deformata, quas vel ipsi in rebus Chronologicis ac Philologicis tirones &c. deprehendere facile & refutare possint. Nos paratam habemus in Musiva nostra suppellectile seriem alteram Chronologicam ad senioris temporum doctrinæ amissim exactam quam cum curiosis rei Antiquariæ ac Nummariaæ Lectoribus communicare, si Deus volet, non dedignabimur.

PARS

PARS ALTERA.

BIBLIOTHECÆ NUMMARIAE

*Ex Theologis, Jurisconsultis, Medicis ac
Philologis concinnatæ,*

De Monetis, Ponderibus & Mensuris.

Abulcaïn Arabs.

Ripuisse Tractatum de Ponderibus & Mensuris perhibetur, qui in membranis Jacobi Golii post Ebenbitarum visebatur ante annos 20. & quod excurrit. Ex Arabico sermone in Latinum versum fuisse aut typis vulgaratum non accepi.

*Ælius Antonius Nebrisensis Hispanus, Grammaticus
& Historiographus Regius.*

Repetitio septima de Ponderibus quam recitavit in Salmanticensi Gymnasio IV. Idus Junias anni 1511. Compluti in 4. anno 1527. apud Michaëlem Eguya.

Ejusdem Repetitio sexta de Mensuris ad III. Idus Junias anni 1510.

Ejusdem Repetitio octava de Numeris quam recitavit in eodem Salmanticensi Gymnasio III. Idus Junias anno

1522.
*Africanus, is forte de quo in Geponicis &
Hippiatricis.*

Frag-

Fragmentum Africani de re Nummaria extat post Hippocratis Coi Medicorum Principis opera omnia à Marco Fabio Calvo Ravennate Latinitate donata & Romæ edita anno 1532.

Albertus Brunus, Astensis, J. C.

Tractatus insignis Augmenti & diminutionis Monetarum. Extat pag. 207. Tomi XII. Tractatum juris, tum etiam pag. 77. Boyllianæ & pag. 353. Budelianæ Collectionum de re Monetaria.

Albertus Quattrochus.

Disputatio de officinæ Pharmaceutriæ veris & legitimis antiquorum ponderibus, in qua comprobatur pondera monetaria Veneta respondere iis quibus ætate Galeni utebatur Antiquitas. Huc quoque accedit Epitome Mensurarum Græcis Romanis & Arabibus Medicis olim familiarium. Venetiis apud Pinellum anno 1617. in 4.

Aldus Manutius, seu Manuccius, Pauli F. Aldi N.

De Drachmis & de Sestertiis ad Joannem Vincentium Pinellum & Joannem Cratonem in libro de Quæstis per epistolam. Venetiis apud Aldum in 8. anno. 1576.

Alexander Sardus, Ferrarensis.

Liber, seu potius trium foliorum libellus de Nummis, in quo antiquam pecuniam Romanam & Græcam metitur pretio ejus quæ nunc est in usu. Moguntiaci per Gasparem Behem in 4. anno 1579.

Idem libellus anno 1648. recusus fuit Patavii in 8 apud Paulum Frambotum hoc titulo: Liber de Nummis, in quo Præsca Græcorum & Romanorum pecunia ad nostras rationem redigitur.

Alphonſus Carranza.

El ajustamiento de las Monedas i la redaccion, &c. Madridi in folio anno 1629.

Andreas Alciatus, Medicolanensis, J. C. celeberrimus.

Libellus.

Libellus de Ponderibus & Mensuris seorsim editus & in collectione omnium ejusdem operum Lugduni 1560. in folio, Basileæ itidem in folio anno 1582. &c.

Vertit quoque libellum Claudi Galeni de Mensuris qui post prædictum libellum excusus est & præterea cum aliis Galenioperibus.

Andreas Dannerus, f. C.

Disputationes de Monetæ mutatione quoad solutionem. Noribergæ apud Simeonem Halbuceyer in 4. anno 1622.

Andreas Lacuna, Secobiensis, Miles sancti Petri

Medicus.

Libellum de Ponderibus & Mensuris medicinalibus subiecit Epitomæ omnium Claudi Galeni operum. Basileæ in folio apud Iungrenium anno 1551. & apud Thomam Guarinum 1571. Argentorati apud Zetznerum 1604. ac Lugduni in decimo sexto voluminibus quatuor anno 1553. apud Guillermum Rovillium.

Andrea Lottini, Florentini.

Duas Tariffas vidi impressas Lugduni Italica Lingua anno 1551. in octavo apud Michaelem Sylvium.

Andreas de Pajot, Primus Praeses Parisis in Curia

Monetali.

Remonstrances faites au Roy en son Conseil d' Estat par la Cour des Monnoyes sur le sujet des desordres qui se rencontrent en la Police des Monnoyes par M. André de Pajot President en icelle. Parisii in 4. februario 1634.

Rémonstrances de la Cour des Monnoyes ; faites au Roy le 13. Janvier 1636. sur l' Edit du mois de Decembre precedent registré en ladite Cour de l' exprés commandement de sa Majesté porté par ses Commissaires. le 23. dudit mois de Decembre. Parisii in 4. februario 1636.

Andreas Schottus, Antuerpianus & Societate Jesu.

Tabula rei Nummariae Romanorum Græcorumque, ad Tippelii

Belgicam, Gallicam, Hispanicam & Italicam monetam revocatae in Historia veterumque scriptis per necessaria, ex Guillelmo Budæo, Georgio Agricola & Petro Ciacconio, cum brevi Catalogo eorum qui apud Græcos Latinosque de ponderibus mensuris & re nummaria scripserunt. Antwerpia in 8. apud Gerardum Wolscharium anno 1616.

Angelus Politianus.

Epistola XIII. libri X. ad Franciottum Ursinum tractat de ponderibus & mensuris, earumque notis. Epistolarum liber seorsim editus est saepius & una cum ceteris ejus operibus, in folio apud Aldum Venetiis, apud Ascensium Parisiis anno 1519. cum Jacobi Sylvii in Epistolas Commentariis, Basileæ denique anno 1553. apud Nic. Episcopium.

Anonymi. De his seorsim agemus ad calcem hujus opusculi, cùm nominatos notosque suo quemque ordine premiserimus.

Antonius Augustinus, j. C. præstantissimus, Aliphanus primum tum Ilerdensis Episcopus, ac tandem Tarraconenensis Archiepiscopus,

In libro II. Emendationum & Opinionum Juris nonnulla habet ad rem Monetariam spectantia.

Cap. VI. Scribendum esse aliquot Digestorum locis, decies centies aut millies.

Cap. VII. Sestertium, denariumque non recte doctos quosdam viros aestimasse, & quæ sit constitutionis ultima, de Donationibus justa interpretatio.

Cap. VIII. de Assis & Uncia partibus.

Cap. IX. de Auri, Argenti libra, aureo sive solidō, filiqua & tremisse.

Cap. X. De Centesima, usura.

Cap. XI. de mensuris & vasis & pedali mensura. Lugduni Tractatus ille editus est in quatuor tributus libros anno 1544. in octavo apud Sebastianum Gryphium, Venetiis

netiis item apud Juntas & Basileas apud Joannem Oporinum.
*Antonius Faber, Segusianus, Sebastiani Parlamento
 Camberiacensis summus Preses.*

De Notiorum debitorum solutionibus.

Est quoque qui recente Antonini Soli, J. C. & Assessoris in Parlamento Pedemontano Tractatum de Monetis, quem non vidi.

Antonius Hartmannus, J. C.

Resolutiones de re Monetaria ejusque summis Regalibus anno 1613.

Antonius, Monachus, Melissæ Auditor.

Sermone LXI. agit de Ponderibus ac Mensuris Statuarisque iniquis. Extant vero Sermones illi Graecæ ac Latine editi apud Froschoverum Tiguri anno 1546. in folio interpresibus Conrado Gesnero & Joanne Ribitto.

Antonius de Panay, Nobreii dominus.

Ex Georgio Agricola aliisque collegit Tractatum de ponderibus mensuris atque intervallis antiquorum, ediditque Gallicè ante vernaculam versionem Historia Naturalis Caii Plinii secundi, que sepius pectum experta est Lugduni & Parisiis.

Antonius Thesianus.

Tractatus de augmento & variatione monetarum. Francfurti in 4. anno 1620.

Angustinus Gobeldinus, Maticensis.

Latinè reddidit librum Galeno ad scriptum de Rondoribus & Mensuris: ediderunt Juncte Venetiis anno 1551. in folio ceum Galeni operibus & sepe sepius consequentibus annis.

A. Petrus sive de Petra, Narbonensis.

Traicté des Monnoyes usées, de leur devalues & de leur pesanteur: par M. de la Pierre, Narbonensis. Ratificis in 4. anno 1651.

De l'utilité des grains de romain pour le pesement des monnoyes

noyes d'argent legeres ou usées. Parisiis anno 1644.

Advis pour faciliter les payments en quarts d'escus de 21. sols présenté au Conseil en Janvier 1643.

Advis sur les propositions faites au Conseil du Roy d'une fabrication de menuye monnoye d'argent ou de billon, présenté par le même au Conseil du Roy, au mois de Decembre de la même année.

Balbus, Mensor.

Scripsit ad Celsum de Agrimenso, ratiocinatoriaque, ass: nimirum, minutisque ejus partibus.

Item de nominibus mensurarum librum, cuius meminit Raphaël Maphæus Volaterranus.

Item scripsit de Coloniis Latinis, &c. ut quidem ex Gesnero refert Simlerus in Bibliotheca.

Marchus Fabius Calvus Ravennas post Hippocratis omnia opera à se conversa & Romæ edita anno 1532. librum Balbi de Asse vulgavit & post eum Joannes Fredericus Gronovius in altera editione Commentarii de Sestertiis.

Bartholomeus di Pofi, Venetum.

Tarifa de i pesi & misure corrispondenti del Levante al Ponente: & da una terra e lungo all' altro quasi per tutte le parti del mondo, con la dichiaratione e notificazione di tutte rabbe le che si traggono di uno paese per l' altro. Venetiis superioris fasculi anno 40.

Bartolomaeus Socinus, Scenensis, J. C.

Consilium ejus in materia Monetarum in voluminae Consiliorum ejus secundo, ordine CCXCVII. extat cum aliis pluribus ejusdem argumenti exclusum pag. 791. Budelianæ Collectionis.

Bartolomaeus Volaterranus, J. C.

Ejus ac Joannis Wolfgangi Hilleni Discursus & responsa junis tria ad questiones in re Monetaria quotidiana I. Quando certus specificæ monetæ numerus in contencionem venit,

I d. 1643. an

an aucto ejus extrinseco valore tota corpora nummorum solvenda II. an certa quidem species in contractum veniret, quid statuendum. III. An debitor, qui bonam recepit monetam ærosa & vili quæ tempore solutionis justa est in aucto tamen valore ob reprobam solvere queat. Francfurti in octavo anno 1623. apud Joannem Carolum Ünckelium. Jam verò ab anno 1615. prodierat Discursus ejusdem Juridicus de Monetarum solutione.

Barræus, sive, la Barre, Praeses in Electorum, ut vocant, Curia Rothomagensis.

Traité des espèces de Monnoyes, de la matière, forme, figure & usage d'icelles, dédié à Monsieur de Montholon Conseiller d'Estat. Rothomagi apud Joannem Ofmont anno 1622. in 8. cum libro qui inscribitur, le Formulaire des Esleus, & iterum ibidem anno 1627. in 8.

Beda, Venerabilis dictas, Anglus, O. Benedictini.

Tomo I. operum ejus varii præmittuntur Tractatus, atque inter cæteros: De Arithmeticis Numeris & mensa Pythagorica, de Computo, de Divisionibus Temporum, de ratione Calculi ubi de Aisse & partibus ejus, de numerorum divisione, de loquela per gestum digitorum, de ratione unciarum, &c. cum Bridferti Commentariis, quæ Lector per ocium consulat.

Quædam ex iis editæ vidi cum adnotationibus Eliæ Vineti Santonis ad Volusium, Rhemnum, Priscianum, &c. Parisiis anno 1565. in 8. apud Sebastianum Nivellum.

Benedictus Arias Montanus, Hispanensis.

Thubalcaim, sive Tractatus peculiaris de sacris Ponderibus ac mensuris, de cubito, de Satho, de Siclo, cum Hebraicæ linguae Idiotimis, &c. Vide Tomum Apparatus sacri ad Biblia Regia Plantiniana 1570. quorum editioni maximam partem præfuit.

Bernardinus Pratisvolus, Regiensis.

Con-

Considerationi del M. Barnardino Pratisvoli, Regiano, sopra l' Aliti gonfo del Segnor Gasparo Caruffi, nelle quali con chiarissime ragioni si tratta delle monete. In Reggio per Flavio e Flaminio fratelli de Bartoli 1604. folio.

Bernardus Zorbinus.

Traité sur le debordement ou surbaissement, de la Monnoye advenu au pays de Provence ès années 1590. 1591. 1592. & 1593. avec la reduction & juste prix qui doit estre payé par ceux qui ont emprunté pendant ce temps, par M. Bernard Zorbin.

Bilibaldus PirKeimerus, Noricus, Patricius Noribergensis,

De Priscorum numismatum ad Nurembergensis Monetæ valorem estimatione libellus Tubingæ anno 1533. apud Ubricum Morhardum, Norimbergæ apud Joannem Petreium 1542. in quarto, cum Gabriélis Byel, Joannis Aquilæ & aliorum Tractatibus Monetariis, & in collectione omnium PirKheimeri operum Francofortensi anno 1610. Consulendas quoque moneo pag. 34. Boyffianæ & pag. 440. Budellianæ Collectionum de re Monetaria.

Blancus, sive, le Blanc.

Traité & aduis sur le desordre des Monnoyes & diversité des moyens d'y remedier, par M. L. B. Parisiis anno 1600. in 4.

Advertissement au Roy & à Nos Seigneurs de son Conseil & de ses Etats, pour remedier aux desordres & confusions qui s'exercent à present sur le fait des Monnoyes ayant cours en ce Royaume selon leur valeur & bonté interieure en poids & loy, avec l'évaluation des poids & trebuchets, par M. L. B. en suite de sa remonstrance sur ce sujet. Parisiis anno 1615.

Caius Secundus Curio.

De Mensuris Romanorum Tractatus extat à Joanne Hervagio excusus cum Tito Livio Basileæ anno 1549.

Caius Plinius Secundus.

Libro

Libro XXXIII. Historiae sive naturalis de Metallis auro, argento, aere, ac monetis multa habet: de ponderibus vero ac mensuris libri XXI. capite postremo.

Carolus Molinanus Parisinus, J. C.

Tractatus de mutatione Monetarum in XI. quæstiones digestus legitur à pag. 475. Budeliani Systematis descriptus ex collectione Matthæi Boyffii, qui rectè advertit Tractatum illum nihil esse aliud quam extrema X I. capita à XC.ad C.libri Commerciorum & Usurarum reddituumque pecunia constitutorum & Monetarum, qui seorsim anno 1555. in 4. Parisis & alibi atque una cum ceteris ejus operibus excusus fuit. Gallicè quoque Parisis prodiit anno 1556. *Sommaire du livre Analytique des Contrats, Usures, Rentes, Constitutions, intérêts & Ménages, par M. Charles du Moulin.*

Christophorus Befoldius.

Inter ceteros ejus Tractatus Politico-Juridicos non omisit de Numinis ac re Monetaria in unum plurima pro more congerere.

Claudius Galenus, Pergamensis Medicus.

Ejus nomen insignitus circumfertur brevis Tractatus de Ponderibus & Mensuris sèpe recusus, tum una cum omnibus ejus operibus, tum seorsim, interpretibus Andrea Alciato, Michaeli Neandro, atisque.

Non esse Galeni, (qui sub Severo Imperatore anno Christianæ epochæ ducentesimo, ut alias in ejus Chronologico Elogio evicimus, diem obiit extreum,) integrum saltem tractatum istum, ut modo legitur docet vel ipsa mentio Oribassi in libro quem uita & Aëtoporos scripsisse perhibetur.

Vndeñus pôrfo ejusdem Galeni Tractatus de compositione Medicamentorum per genita, tibi Andromachum, Heram, Heraclidem, atque veteres in pluribus redarguit.

In

de Monetis, Ponderibus & Mensuris. 41

Claudius Salmasius, Diviuenensis.

In notis ad Historie Auguste scriptores, ad Tertuliani pallium, ad Solinum, in Confutationibus, in libris de Usuris, Mutuo, Fœnore, ac similibus saepe veterum Græcorum Romanorumque Rem Nummariam attigit, sed non semper ex rōgas, ut docent tum Kercoetiani Mastigophori tres valentissimi, tum nuper eruditorum Virorum observationes, quas consulat curiosus Lector.

Prodiit super Lugduni Batavorum cum aliis Salmasianis edita epistola ad Joannem Walgum ordine 67. in qua de Ponderibus & Mensuris Hebraeorum breviter edidisset.

Cleopatra, Ægypti Regina, ut vulgo creditur, vel quemadmodum mutato sexu scribere solet Josephus Scaliger, Cleopatas quispiam.

Libellus de Ponderibus & Mensuris accuratissimè scriptus atque ex ejusdem Reginæ five scriptoris Cosmeticis, hoc est compositis de munditie & ornatu libris, expressus extat cum seorsim tum una cum Galeni tractatu de Ponderibus in collectione omnium ejus operum ex versione Andreæ Alciati, Michaëlis Neandri, &c.

Conradus Gesnerus, Tigurinus, Medicus.

Mensuræ apud veteres Græcos & Latinos scriptores usitatæ liquidorum & aridorum ita dispositæ ut quæ sunt majoris ponderis semper præcedant: sic enim veteribus facilius nostræ atque aliarum gentium mensuræ conferuntur. Tiguri apud Froſchoverum anno 1584. in 8. cum Dominici Massarii de Ponderibus & Mensuris Medicinalibus, libris tribus, ab innumerabilibus mendis ejus opera expurgatis.

Constans de Silvçane, Praes. Curia Monetaria.

Extrait des Ordonnances Royaux, concernant l' estableissement & jurisdicſion des Commissaires de la Cour des Monnoyes,

recueilly par M. Constant de Silvécane, President en la Cour des Monnoyes. Parisiis apud Sebastianum Cramoisy, 1652.

*Constantinus Monachus, natione Afer, Ordinis
Benedictini Congregationis Cassinensis.*

De Ponderibus Medicinalibus librum peculiarem scripsisse dicitur à Caspare Wolphio post Simlerum in Epitome Gesnerianæ Bibliothecæ. Vide ejus opera Basileæ excusa, anno 1536. apud Henricum Petri.

*Cuthbertus Tonstallus, Dunelmensis in Anglia
Episcopus.*

Guillelmi Budæi libros de Åsse & partibus ejus in Epitomen redigisse dicitur. Libros certe ejus quatuor de Arte supputandi habemus excusos. Lutetia apud Robertum Stephanum anno 1529.

Cyriacus Schreiman.

Proba, hoc est de Ponderibus & libris omnium Metalorum Germanico idiomate, una cum subtilitatibus quibusdam ad Alchymiam & artem Metallicam facientibus. Francofurti ad Moenum in 4. anno 1578.

Cyriacus Spengemberg.

Tractatus ab eo scriptus Germanicè de bono & malo usu Monetarum editus fuit Francofurti in folio anno 1592. cum Memoriali Monetarum Tilemandi ubi agitur de eorum materia, forma, valore, &c.

Daniel Angelcorator.

Doctrina de Ponderibus, mensuris, & monetis per orbem omnem usitatis, ex probatissimis quibusque scriptoribus conquisita, examinata, ac in aphorismos & tabellas redacta. Francofurti in 4. apud Godefridum Tampachium anno 1617.

Idem secundam editionem auctiorem atque emendatiorem anno 1628. dedicavit Amstelodamenis civitatis Senatui.

De-

Demetrius Alabaldus.

Quædam de Minutiis: item de Ponderibus & mensuris edidit impressa Venetiis à Joanne Tacuino anno 1525. in 4. cum Valerio Probo, Petro Diacono, & aliis quibusdam. Extant quoque in Collectione Auctorum Linguæ Latinæ in unum corpus redactorum à Dionysio Gothofredo apud Geneuenses & alibi in 4. editorum.

Didacus Covarrujius, à Leyva, Toletanus, J. V. D.

eximius & Episcopus Segobiensis supremique

Hispaniarum Senatus Praes.

Collatio veterum numismatum cum his quæ modo exponuntur publica & regia auctoritate percussa, extat tum in Collectione omnium ejus opérum Lugdunensi 1568. Veneta 1571. Lugdunensi alia 1594. ex Officina Juntarum quæ ego usus sum, & aliis, tum in Budelliana Sylloge pag. 578. tum etiam seorsim Francofurti anno 1571. & antea Salmanticæ in Hispania apud Andream à Portonariis.

Ne verò quis erret, monendi sunt Lectores, Tomo XII. Tractatum juris folio 210. & apud Matthæum Boyffium excusa fuisse tantum postrema duo capita VII. & VIII. cæteris omisis.

Dinus de Garbo, Florentinus, Medicus.

Tractatus de Ponderibus & mensuris cùm ejusdem Chirurgia aliisque opusculis Ferrariae apud Andream Gallicum anno 1485. in folio & Venetiis 1536. apud Lucam Antonium Juntam in folio.

Diodorus, antiquus scriptor.

De Ponderibus & Mensuris brevis tractatus extat post Hippiatrica, seu duos de re Venerinaria libros à Joanne Ruellio Sueßionensi Medico Latinitate donatos editosque Parisiis.

Non appetet tamen in Græca Hippiatricorum collectio-
ne, nec in Manuscripto nostro codice optimæ notæ coque-

K anti-

antiquissimo, in quo extant quedam similia iis quæ Galeno tribuuntur, quedam etiam ab iis omnino diversa.

Conradus Gesnerus testatur Græcè scriptum in Italiæ assertari, ejusdemque videtur meminisse Georgius Agricola in Præfatione in librum de Ponderibus & mensuris.

Dionysius Godefroidus, Procurator Regius in Curia Monetali.

Advis présent à la Reyné pour réduire les Monoyes à leur juste prix & valeur, empêcher le surbaissement & emprance d'icelles, par Denis Godefroy Procureur Général en la Cour des Monoyes. Parisis apud Petrum Chevalier 1611. in 8.

Dionysius Petavius, Aurelianensis, è Societate Jesu,

S. Epiphanii librum de Ponderibus & mensuris Latinè vertit & doctissimis animadversionibus illustravit, quibus subiecti diatribata de Folle, de Miliarensi ac nummorum minutis. Parisis apud Sebastianum Gramoify & alias 1622. in folio.

Dioscorides, Anazarbus, Medicus.

In Tractatu de Ponderibus qui Galeno tribui solet post Cleopatræ & Hippiatricorum mensuras extat Dioscoridis fragmentum ex majori opere τετραγ. και σταύρω ναι τετραγ. ιπταμενώ. Sparsum quoque in operibus quæ p̄ se p̄ amibus omnibus habentur bonulis admisit ad hoc argumentum spectantia, nec omittendi eruditissimi illorum interpres & Scholia st̄a.

Dominicus Masserius, Arsignanus, Vicentinus.

De ponderibus & mensuris Medicinalibus libri tres ex Gracis Arabicis & Latinis rei Medicæ scriptoribus diligenter conscripsi. Papæ apud Bernardinum de Garlandis anno 1516. in folio cum Anglo Benedicto, &c. Tiguri vero anno 1584. in octavo apud Frofcoverum cum Conradi Gesneri de cetero in libello & alijs studio Casparis Wolphii Tigurini in lucem editis.

Eduardus

*Edwardus Brerewood, Anglus, Astronomie Professor
Londini in Collegio Gressamensi.*

De ponderibus & pretiis veterum nummorum, eorumque summa recentioribus collatione liber unus. Londini apud Joannem Billium, in quarto anno 1614.

Idem tractatus nuper recusus prodit in Apparatu ad Biblia Polyglotta Bryani Waltoni, cum Jacobi Tirini de eodem argumento ex variis auctoribus collectione.

*Elbertus Leoninus, primarius juris professor in Aca-
demia Lovaniensi & Cancellarius Ducatus Geldrie
& civitatis Zutphanie.*

Consilium ejus in materia Monetarum ordine XXXI.
Exstat cum quibusdam aliis pag. 724. Budelianae collectionis.

Elias Vinetus, Santo.

In Quintum Rhemnum, Fannium, Priscianum, Bedam atque Volusium notas & emendationes edidit cum seorsim vulgatas Parisiis in 8. anno 1565. apud Sebastianum Nivellum, tunc ad calcem libri de re Nummaria à Francisco Hotamanno excusas.

Ipsius quoque Gillelmi Budii libros V. de Asse & partibus ejus in compendium redigit.

S. Epiphanius, Confundens Cyprum Epifogus.

Librum edidit de ponderibus & mensuris à Ioh. Cornatio primum, tunc à R. P. Dionysio Petavio S. I. Latinitate donatum. Exstat Torno II. operum Epiphani editonis Parisiensis anno 1622. in folio apud Sebastianum Gramoisy & alios: sicut Bafleensis apud Robertum Winter, aliasque nunc omitto.

Erycina Purpurea.

Pecuniae Romanae ratio ad nostram facilissimo calculo revocata. Lovani ex officina Riviana in 10. anno 1626. Anruerpia apud Belleros & Colonia apud Conradum

Burgenium atque in eadem urbe Antuerpiensi anno 1628. ad calcem opulculi Claudi Chiffletii de Numismate antiquo in 8.

Eiusdem Erycii Puteani de stipendio militari apud Romanos Syntagma, quo modus ejus hactenus ignoratus constituitur. Lovanii ex eadem officina Riviana 1620. in 12.

Franciscus Arctius, J. C.

Duo ejus in materia monetarum Consilia X I. videlicet & CXII. Büdelius edidit cum aliis pag. 679. & sequentibus suæ Collectionis.

Franciscus de Avila.

Tractatus de Monetis anno 1590.

Franciscus Balbus, Advocatus Regius in Curia Monetali.

Raisons de l' Edit & Règlement des Monnoyes du mois de Novembre 1614. par François le Begue Conseiller & Advocat General de sa Majesté en la Cour des Monnoyes. Parisis apud Viduam Nicolai Roffert anno 1615. in 8.

Traité & avis sur les desordres des Monnoyes & diversité des moyens d'y remedier. Parisis anno 1600. in 8.

Franciscus Bonafides, Medicus.

Commentarium de ponderibus minoribus & grano scripsisse dicitur Tomo I. suorum operum quæ Josias Simlerus in Bibliotheca Gesneriana Epitome commemorat quidem, sed nescire se fatetur num divulgata sint. Certè Joannes Antonides Vanderlinden in Catalogo de scriptis Medicis etiam tertium recuso de eo ne verbum quidem.

Franciscus Broxus, J. V. D. & Professor in Academia

Bituricensi.

Orationem habuit in Auditorio Juris, maxima omnium ordinum frequentia publicique deinde juris fecit hoc titulo : Parallelæ legis & Nummi : quibus triplex Juris species Naturalis, Gentium & Civilis, Philologicè expunitur.

nitur. Parisiis apud Mathurinum du Puys anno 1633. in Octavo.

Franciscus Curtius, Senior, Papensis, J. V. D.

Tractatus Monetarum extat Tomo XII. collectionis amplissimæ Tractatum utriusque juris folio 205. unde in Boyllianam pagina 60. & in Budellianam pag. 455. Monetarias collectiones derivatus est: videndæ quoque operum ejusdem Jurisconsulti Venetæ editiones.

Prodiit quoque Francofurti apud Nicolaum Steinium anno 1610. in 8. Tractatus, ut dicitur, prope divinus de jure fisci & de numismatibus.

Franciscus Garraltus, de Gorgis, Generalis Praefectus

Curie Monetalis, tum Francia Thesaurarius, &c.

Les recherches des Monnoyes, poids & maniere de nombrer des premières & plus renommées Nations du monde reduites aux Monnoyes, poids & maniere de nombrer des François divisées en trois Liures, par François Garrault, sieur de Gorges, &c. Parisiis apud Martinum Juvenem 1576. in 8.

Memoires & recueil des nombres poids mesures & Monnoyes anciennes & modernes des nations plus renommées, r' apport & conference des unes aux autres, avec une reduction aux Royales de la France, qui sont en usage en la ville de Paris. Lutetiae Parisiorum apud Jannetum Mettayer. 1595. in 8.

Recueil des principaux aduis donnez en l' Assemblée de S. Germain des Prez sur le contenu des memoires presentez à sa Majesté étant à Poictiers, portant l'établissement du compte par escus & suppression de celsuy par sols & liures, avec les Paradoxes, sur le fait des Monnoyes, par François Garrault seigneur des Gorges Conseiller du Roy, & General en la Cour des Monnoyes. Parisiis apud Jacobum du Puys anno 1578. In octavo seorsim itemque cum libello Joannis Bodini.

Sommaire des Edits & Ordonnances Royaux, concernans la Cour des Monnoyes & Officiers particuliers d' icelles, ensemble

blé les Changeois; Orfèvres, & autres répondans à justiciables de ladite Cour. Turonibus apud Jametum Metayer anno 1590. in 8. & iterum Parisiis 1612. in octavo & 1632. apud Jacobum Bessin in 8.

Des Mines d'argent trouvées en Franche, ouvrage de Poiret d'icelles, par François Garrantout sieur des Gorges, &c. Parisiis 1579. in 8.

Franciscus Grimaldetus, Reginus in Praesidiali Andegavorum Curia Advocatus.

Des Monnoyes augment & diminution du prix d'icelles lient unique, par François Grimaudet, Advocat du Roy au Seige Praesidial d'Angers: Parisiis apud Martinum Juvenem anno 1578. in 8. Itidem apud Hieronymum Marneffium & viduam Guillēlmi Cavellat anno 1585. in 8.

Paraphease des droits des usures & contrats pignoratifs. Parisiis. 1587. in 8.

Item les opuscules politiques du mestre. In eadem Parisiensi urbe anno 1586. in 8.

Franciscus Horomannus Parisinus J. C.

Liber de re Nummaria Populi Romani, ejusdemque disputatio de Aureo Justiniane adversus observationem quamdam Jacobi Cujacii libro XIX. de Justiniana Aurei observatione, cum Volusii Metiani, Rhemanni Fannii, & Prisciani Cæsariensis opusculis de Ase, Ponderibus & Mensuris, ac Budæ & Agricola breviario de Ase. Geneua apud Guillelmum Lararium, anno 1585. in octavo.

Eadem vero disputatio jam ab anno precedenti fuerat excusa Basileæ in octavo, per Euzebiū Episcopitum.

*Gabriël Byel, Spirensis, s. T. L. & in Schola Tubingensi lettor ordinarius, Ordinis Clericorum in
communi viventium.*

Dé monetarum potestate simili & utilitate libellus aureus auctore doctissimo viro Gabriele Byel cum libellis Joannis

Joannis Aquile, Bilibaldi PitKheimeri, & aliorum editus est primum (ut quidem arbitror, saltem priorem hactenus editionem non novi). Norimbergæ apud Joannem Petreum anno 1542. in 4. Deiade initio Collectionis Monetariæ, Matthæi Boyssi, Coloniz Agrippinæ anno 1574. in 8. Cumque omisus fuisset nescio quam ob causam à Budelio & raro incurseret, recusus deinde est cum libris duobus de re Monetaria Marquardi Freheri, & Nicolai Oresmii tractatu de Mutationibus monetarum anno 1605. in 4. Lubetvici (sic enim scribitur nescio quis in Germaniæ locus, ne quis paullo quam par sit argutior extratum hic aliquod topographicum suspicetur) apud Gothardum Vægelinum.

*Gaspar Antonius Thesaurus, seu Tassarus, Senator
Pedemontanus.*

De mutatione ac falsitate monetæ, sive de augmento, variatione ac diminutione monetarum Tractatus varius ex Bibliotheca Gasparis Antonii Thesauri, Augustæ Taurinorum anno 1609. & anno sequenti 1610. in quarto Francofurti apud Jacobum Fischerum.

*Gasper Scippius, Francus, vir desultoria levitatis,
Sub Paschafu Gropippi larua delicescas occurret tibi,
Lector, paullo post ista v. Jacques Fredericus Gronovius.*

Gasper Scaruffi, Regianus.

L' Altimonfo di M. Gaspare Scaruffi, Regiano, per fare Ragione è concordanza d'oro & d'argento che servira in universale tanto per provedere agli infiniti abusi del tosare & guastare moneta, quanto per regolare ogni sorte di pagamenti, è redurre uno tutto il mondo ad una sola moneta. Regia in Emilia apud Hercolianum Bartolom. 1583. in folio.

In eadem quoque sib[us] eademque anno prodit:

*Brevi instructione supra il. 1583. M. Gaspar Scaruffi
Li pre negoziare che se dell'indumento*

Gaspar Waserus, Tigurinus.

De.

De antiquis numis Hebræorum Chaldaeorum & Syrorum quorum sacra Biblia & Rabbinorum scripta meminerunt, libri duo: quibus cum sacri tum profani Auctores locis innumerabilibus illustrantur additis figuris ære expressis. Tiguri in officina Wolphiana 1605. in 4.

De antiquis mensuris Hebræorum, quarum sacra Biblia meminerunt, libri tres; quibus interspersæ sunt mensuræ Ægyptiorum, Arabum, Syrorum, Persarum, Græcorum & Romanorum, quæ cum ipsæ per se explicantur, tum per has Hebraicæ. Heidelbergæ apud Gotthardum Vœgelinum 1610. in 4.

Gasper Wolphius, Tigurinus.

Tabula generalis diversorum ponderum ac totius secundi libri Dominici Maffarii, Vicentini, de Ponderibus quasi quoddam compendium deducens semper majora in minora, & ostendens quoties minor in majore contineatur, una cum ejusdem Abaco sive Tabula ponderum & mensurarum atque Alphabetica enumeratione Virorum illustrium ex Bibliotheca Josiz Simleri collectorum, qui de ponderum & mensurarum doctrina vel integros libros aut tractatus scripsierunt, vel faltem obiter aut summarie in suis scriptis hanc materiam attigerunt. Tiguri apud Froehoverum 1584. in 8. cum Dominici Maffarii de eodem arguento libris tribus & Josiz ejusdem Simleri atque Conradi Gesneri quibusdain Appendicibus.

Georgius Agricola, Kempnicensis, Medicus ac Philosophus insigenis.

Libri quinque de Mensuris ac ponderibus, in quibus plerique à Gulielmo Budæo & Leonardo Portio parum animadversa diligenter excutuntur. Parisiis apud Christianum Wechelum in octavo anno 1533.

De Mensuris & Ponderibus Romanorum atque Græcorum libri V. De externis mensuris ac ponderibus libri II.

Ad

Ad ea quæ Andréas Alciatus denuo disputavit de ponderibus & mensuris brevis defensio lib. I. De mensuris, quibus intervalla metimur lib. I. De restituendis ponderibus atque mensuris lib. I. De pretio metallorum & monetis, pondere, temperatura, &c. libri tres Basileæ apud Hieronymum Frobenium, 1550. in folio.

Omitto ejusdem Georgii Agricolæ libros de subterraneis Fossilibus & omni re-Metallica cum observationibus Georgii Fabricii, &c. ut moneam Lectores meos quæ mei sunt instituti, ex ejus nimirum operibus de Ponderibus & Mensuris libellum fuisse collectum, & Gallica lingua scriptum Gallicæ Plinii versioni præmissum fuisse in editionibus Lugdunensibus & Parisiensibus, interprete Antonio Pine-to, de quo diximus.

Georgius Cassander, Brugensis, Flander.

Supputatio rei Nummariorum ac Græcorum ad Monetam Flandricam: Gandavi in 8. editum libellum illum asserit Valerius Andreas Desselius in Bibliotheca sua Belgica, sed annum non adscribit, nisi forte junctus fuerit sententiis selectioribus ex Plautinis Comœdiis collectis, quas ibidem ait editas fuisse eadem forma anno 1536. typis Jodoci Lamberti.

In editione Parisensi quæ dicitur omnium operum Cassandri apud Abraamum Pacard in folio 1616. nec supputatio illa rei Nummariorum nec sententia illæ Plautinæ apparent.

Georgius Henischius, Bardfeldensis, Medicus & Mathematicus Augustanus.

De Aſſe & partibus ejus, Augustæ Vindelicorum apud Sebastianum Mylium typis Davidis Franci anno 1606. in 8. anno præcedenti eadem forma, De numeratione multiplice vetere & recenti in eadem urbe.

Germanus Constant., Index Monasticus Tolose.

L

Traité

Traité de la Cour des Monnoyes & de l'estendue de sa Jurisdiction, divisé en cinq parties I. des premiers Generaux Maistres des Monnoyes. II. de leur creation en Chambre des Monnoyes. III. de sa creation en Chambre Souveraine. IV. des Generaux Provinciaux & subsidiaires. V. Des Juges Gardes des Monnoyes. Le tout justifié par Chartres, Edits, Ordonnances & Declarations de nos Roys, & Arrests de leur Conseil & redigéz en ordre Chronologique. Parisis apud Sebastianum Cramoisy an. 1658. in folio.

Guido seu Videus Ponciotius, I. C.

Vide cap. 66. lib. I. Thesauri variarum ejus lectionum.

Guillelmus seu Willlemus Antonii Freundeberg.

Vide infra v. Joannes Kitzelius.

Guillelmus Budens, Parisinus, Francisci J. Francorum

Regis à Secretis & Consilis.

De Asse & partibus ejus libri V. Parisis in folio annis 1616. & 1524. apud Jodocum Ascensium, Venetiis in Officina Aldi 1522. Coloniae apud Soterem 1528. in 8. adjecto etiam Breviario per eundem Budum scripto. Lugduni in 8. anno 1542. Denique Parisis ab auctore novissimè recogniti & locupletati in fol. apud Robertum Stephanum & Lugduni item apud Gryphium 1550. in 8.

Eidem quoque tribuitur libellus de Moneta Graeca ad Gallicam pecuniam astigmata.

Plures Epitomen librorum illorum scripserunt, inter quos præcipui numerantur, Cuthbertus Tonstallus, Elias Vinetus, Stanislaus Greplius, &c.

Exstat quoque lingua vernacula editus anno 1529. Parisiis libellus hoc titulo. *Sommaire ou Epitome dubium de Asse, par M. Guillaume Budé.*

Guillelmus Philander, Capitonensis.

Epitome de ponderibus & mensuris Romanorum ex libris Georgii Agricola. Exstat post tractatum Francisci Hoto-

de Monetis, Ponderibus & Mensuris. 53

Hofmanni de re Nummaria & post Vicuvii Morsis de Architectura doctissimis ejusdem Philandri annotationibus illustratos, Romæ, Lugduni, Argentines, Parisiis, & alibi sepius excusos.

Guillelmus Rondeletius, Montpelierensis Medicus.

De ponderibus sive justa quantitate & proportione Medicamentorum liber Patavii, Lugduni, Antuerpiæ, atque alibi editus cum aliorum libellis de Dobibus qui sane ad institutum Bibliothecæ nostra Nummaria nihil aut parum admodum conferre videntur, ideoque prætermitti, ac Medicis ac Pharmacopolis relicti.

Hadrianus Junius, Hornanus, Medicus.

Juniores consulant caput unum alterumve Nomenclatoris ejus anno 1567. ac deinceps multis in officinis Urbis que recusi.

Henningus Gæden, Havelbergensis, F. C.

Consilium ejus LXXVII. quod ad Monetarium negotium spectat, edidit Budelius pagina 792. suæ Collectionis.

Henningus Rennimannus, F. V. D. & Professor Erphardiensis.

Decisio controversiæ Monetariæ circa bonitatis in moneta extrinsecæ sive valoris vulgo recepti incrementum & decrementum, cuius id creditoris an debitoris lucro vel damno veniat. Erfurti apud Martinum Spangenb anno 1610.

Henricus Bocerus, F. C. & Professor Landinenensis.

De Ponderibus & pretiis veterum nummorum eorumque cum veteribus collatione liber unus, sive Tractatus de jure Monetarum, cui adjecta est ejusdem controversiam Conclusionum Centuria. Francofurti apud Bernerum anno 1614. & Tubingæ eodem anno.

Henricus Buntingus, Grannoensis, Predicans in Ducas-

Braunschweigensi

L 2

De

De Monetis & mensuris Sacrae scripture libellus Germanica lingua editius Magdeburgi in octavo anno 1583.

Henricus Horwerde, Surie in Anglia Comes.

De Ponderibus & mensuris, libros duos confecisse perhibetur à quibusdam. Verum Simlerus ex Joanne Balao eorum non meminit, docetque decollatum Londini 1547.

Henricus Hornmannus.

Disputatio Monetarum in discussione contentionum crediti & solutionis hoc tempore inter mercatores & alios qui in foro versantur, valde utilis per interrogationem & responsum. Vide pag. 361. Collectionis Boyffianæ & 667. Budelianæ.

Henricus Lorittus, Glareanus à patria Glarona.

Helvetiorum urbe vulgo sic dictus.

De Asse & partibus ejus liber. Basileæ anno 1550. apud Isingreinum in folio.

Videndi quoque ejusdem Commentarii in Caii Suetonii Tranquilli Claudium & Galbam Imperatores.

Henricus Mameranus, Lucemburgensis, J.C.

Prisco Monetæ ad hujus nostri temporis diversas aliquot nationum monetas supputatio collecta ann 1550. & sequenti anno Colonizæ Ubiorum edita apud ipsum Auctorem extat pag. 661. Budeliani Syntagmatis.

Henricus Poulin, in Curia Monetali Senator.

Regius.

Traité des Monnoyes pour un Conseiller d'Etat.

Parisiis 1621. in 4. cum responsum ad librum Dionysii Godefredi.

Quæ verò sequuntur in miss. duntaxat codicibus legituntur, ut audio.

I. Conference des Monnoyes de France, d'Espagne, & d'Angleterre.

II. Autre Conference des Monnoyes de France à celles

d'

d' Espagne & reduction de 24. sortes de poids de plusieurs Royaumes. Principautez & Seigneuries differents de celuy de Paris.

III. Le prix du marc d'or & d'argent, depuis l' année 1300. jusques en 1614.

IV. De quatre especes de surbaissement : & comment ils aduennent : de quel genre est celuy d' a present & de la necessité & utilité qu'il y a d' enuoyer en Espagne auparavant le Règlement general des Monnoyes de France présent à Monseigneur le Chancelier le 7. Fevrier 1615.

Henricus Uranius, Ressensis in Clivia.

De re Nummaria Mensuris ac ponderibus Epitome ex Budæo, Portio, Alciato; & Agricola concinnata. Coloniæ anno 1569. in 8.

Heron; Alexandrinus, Mathematicus.

Josephus Scaliger in opusculo postumo de re Nummaria, aliisque post eum citant Heronis de Ponderibus seu de re Nummaria librum nondum, quod sciam, typis editum.

Iudem quoque plurimi faciunt fragmentum quoddam ejusdem Heronis à Joachimo Camerario Papebergensi Medico ex codice Budensis Bibliothecæ depromptum.

Hieronymus Cardanus, Mediolanensis, Medicus & Philosopher.

Opus novum de Proportionibus Numerorum, motuum, ponderum, sonorum, aliarumque rerum mensurandorum in libros V. digestum: De Regulis Algebraicis, &c. Basileæ 1570. in folio.

Adi quoque, si vacat, nuperam Lugdunensem editionem omnium ejusdem scriptoris operum in folio decem Tomis.

Hieronymus à Tonar.

De Ponderibus Medicamentorum liber. Hispali in Bætica ex Officina Antoniana anno 1572. in 4.

Jacobus

Jacobus Alamanus, J. C. Et Stabimus res deburgensis.

Tractatus de jure, valore, mutatione, reprobatione, solutione & variis monetæ speciebus. Item poenis falsorum Monetariorum, &c.

Jacobus Bornitus, J. V. D.

De Nummis in republica percutiendis & conservandis libri duo ex ejus Systemate Politico deprompti. Hanoviae typis Wechelianis 1608. in 4.

Eiusdem Ærarium, sive Tractatus de ærario sacro, civili, militari communī & saeratori Francofurti anno 1612. in 4.

Jacobus le Clerc, Fidex Cardinale, ut vocant, Monetae Picardiensis.

Recueil d'ancuns Edits, Declarations, Lettres patentes &c. Arrests du Conseil d'Estat & Privé de nos Rys, touchant la souveraineté & Jurisdiction privative & cumulative de la Cour des Monnoyes, Juges, Gardes, Officiers & Justiciables d'icelle. Parisiis an. 1635. in 4.

Jacobus Capellus, Minister Calviniane sectæ & Professor Sedanensis.

De Ponderibus Nummis & Mensuris libri quinque, Francofurti annis 1605. & 1606. in quarto duobus tomis apud Lævinum Hulsiū, cum Miscellaneis ad rem Nummariam & Ponderariam pertinentibus.

Jacobus Menocius, J. C.

Duo ejus eqnilia ad rem Nummariam seu Monetariam spectantia libri I. 48. & libri II. 138. edidit Budelius pag. 702. sua Collectionis.

Jacobus de Puteo, J. C.

Disputatio in materia Monetaria mutationis, quæ teste Simalero habetur in tractatu Alberti Bruni de augmento & diminutione Monetarum, de quo supra.

Jacobus Sylvanus, Ambianensis, Medicus.

Commen-

Commentarios scriptit in epistolas Angeli Politiani ac nominatim in ep. i. libri X. ad Franciottum Ursinum, in qua nonnulla ab Angelo de ponderibus & Mensuris annotata correxit. Parisiis in folio anno 1519. apud Jacobum Ascensium Badium.

Idem libro III. Methodi componendorum Medicamentorum tractat de ponderibus & mensuris, quæ in usu sunt apud Galenum & recentiores Medicos: & in principio Annotationum in *Mesue Antidotarium* quadam præfixit de mensuris & ponderibus Mesue consuetis.

*Jacobus Tirinus, Antwerpianus, Societas Jesu
Theologus.*

In Prolegomenis ad eruditissima Commentaria in sacram scripturam agit inter cetera I. de Antiquis Hebraeorum, Græcorum, Romanorum, Ponderibus ac Monetis collatis cum modernis Italorū, Gallorū, Hispanorū, Belgarum, &c. II. de Mensuris seu vasis eorumdem. III. de Mensuris longitudinum, &c. Antwerpiae anno 1632. in folio tribus tomis, apud Martium Nutium.

Eadem observationes extant, tum in Apparatu Riani Waltoni ad Biblia sua Polyglotta Londini anno 1639. pluribus tomis excusa, tum in Bibliis, sive quæ dicuntur Magna, quinque Tomis majoribus Parisiis anno 1644. editis, sive quæ Maxima Versionum & Annotationum appellari placuit, in eadem urbe Parisensi publicatis atque in Tomos XIX. distributis apud Dionysium Bechet., Ludovicum Billaine, Antonium Bertier, & Simeonem Piget anno 1660. neutrobi tamen præfixo ipsius Tirini nomine quodratio postulabat & summa æquitas.

Jacobus Warus.

Non nihil scripsisse dicitur de Monetis, sed non vidi.

Joachimus Camerarius, Papebergensis, Professor Lipsiensis.

De Numismatis, seu Moneta veterum Græcorum & Latinorum,

Latinorum, cum Xenophontis libello de re Equestri Latinè reddito, proprioque ejus Hippocomico. Tubingæ in 8. anno 1539. apud Ulricum Mochardum deinde anno 1560.

Joachimus Mynsingerus, Germanus, J. C.

Observationes ejus ad valorem monetae pertinentes exhibet Budelius pag. 795. suæ collectionis.

Joachimus Vadianus, Helvetius Medicus.

Epistola ad Rodolfum Agricolam Rhetum juniorescripta, ubi explicatur locus apud Plinium de Dodrante & Pygmæis, de longitudine Gabbaris & quid sit Uncia apud eundem. Extat cum ejusdem Philologi commentariis in Pomponium Melam Viennæ Austriae, anno 1518. Parisiis 1530. Basilea apud Cratandrum, &c.

Joannes Antonius de Rubensis, Alacandrinus, J. C.

Consilium ejus ordine CXLVIII. quod tractat de Monetis extat cum aliis pag. 681. Collectionis Budelianæ.

Joannes Aquila, utriusque Juris Interpres & Professor Tubingensis.

De potestate & utilitate Monetarum Tractatus ad Joannem Stoefflerinum editus est in 4. Norimbengæ anno 1542. in 4. apud Joannem Petreum cum Gabriëlis Byel & Bilibaldi Pirckheimeri tractatibus Coloniæ anno 1551. apud Mameranum, pag. 10. Collectionis Boyssianaæ & pag. 413. Budelianæ.

Joannes Arphus, Legionensis.

Cultador de la plata, oro, y piedras, compuesto por Juan Arphe de Villafane natural de Leon, vecino de Valladolid. Madriti in 8. anno 1558. apud Guillelmum Drovyn & postea Vallisoleti apud Alfonsum & Didacum Fernandem Cordubensem in quarto anno 1572.

Joannes Bapt. Egnatius, Venetus.

Vide Annotationes in Augustum Suetonii tum seorsim editas

*editatum in collectione variorum Commentarii. In vitas
XII. Cæsarum.*

*Joannes Baptista Villapandus, Cordubensis, è Societate
Jesu.*

Post ejus atque Hieronymi Pradi ex eadem Societate Theologi doctissimos in Ezechielem prophetam Commentarios, parte altera Apparatus à pag. 249. Tomi III. extat de Hebraorum ponderibus numismatis atque mensuris tractatus amplissimus, multisque Mathematicis demonstrationibus munitus, ac tabellis ponderum, proportionum, &c. decoratus, unde alii postea largiter hauserunt. Romæ in folio apud Carolum Villietum anno 1604.

Joannes Bodinus, Andegavensis, J. C.

Discours de Jean Bodin sur le rebauissement & diminution des Monnoyes, tant d'or que d'argent, & le moyen d'y remedier & réponse aux Paradoxes de M. de Malestroict. Parisiis 1578. in 8. apud Jacobum du Puys.

Latinè extat redditum hoc opusculum pag. 751. Budeliani Syntagmatis hocce titulo donatum, Tractatus de augmento & decremente auri & argenti, & quomodo ei occurrendum sit: quo respondetur Paradoxis Domini de Malestricte, ad Dominum Prevoft Dominum de Morſam Regium Praefidem in Curia Parliamenti. An editus sit seorsim nondum comperi.

Libri sexti de Republica capite secundo prolixè agit idem Bodinus de Ærario & cap. 3. de re Monetaria, quibusque legibus nummorum depravationi occurratur. Prostant ubique libri illius exemplaria Latina, Gallicaque, nec duo mox laudata capita omisit in sua collectione Budelius: vide pag. 734. & sequentes.

Joannes Buteo, Delphinus.

Inter ejus opuscula extant de libra & statera libellus: alter de fluentis atque mensura: tertius de ponderum inter

se congruentium forma: quartus de margaritarum pretio.
Lugduni apud Thomam Berrellum 1554. in 4.

Joannes Cephalus, Ferrarensis, J. C.

In libro I. Consiliorum excusum habetur ordine
XXXI. ad rem Monerariam pertinens pag. 730. Budelianæ
collectionis.

Joannes Camerarius, Dalburgius, Episcopus Wormatiensis.

Scripsisse librum unum de Moneta sive de origine & ra-
tione Monetæ testatur Josias Simlerus in Epitome Biblio-
thecæ Gesnerianæ; sed ubi editus sit ille liber non aperie,
nec memini me vidisse uspiam. Eum quoque addit clau-
ruisse anno 1490.

Joannes à ChoKier, Patricius Leodiensis & J. V. D.

Tractatus de re Nummaria prisci ævi, quæ collata ad
æstimationem monetæ præsentis ad Historiæ cum profana-
tum sacræ intelligentiam non parum utilis. Leodii apud
Christianum Owerx 1619. in 8. & anno sequenti Coloniae
apud Joannem KincKium eadem forma: tum 1621. An-
tuerpiae apud Belleros, nisi forte sit eadema editio à Biblioi-
polis, ut sæpe fit, deformata.

Joannes Dovet, Dominus de Rom-Craissant.

Advis au Roy pour oster le moyen aux meschans de contrefaire
ses monnoyes & diminuer la bonne de son poide, &c. par Jean
Dovet Escuier. Parisiis 1634. apud Joannem Laguehay
in 8.

*Au Roy sur le sujet du rehaussement de ses monnoyes du mois
de Mars 1636.* Parisiis 1636. apud Michaëlem Brunet in 8.

Jaannes de la Haye Parissensis, O. M. Lector Emeritus,

Concionator Regiarum, &c.

Vide supra v. Jacobus Tirinus, cuius Tractatum de
Ponderibus Monetis & Mensuris integrum excludendum
curavit in Bibliis Magnis Maximisque, una cum Chonalo
facto; aliusque ejusdem eruditissimis opusculis.

Joannes

Joannis Fredericus Groovius.

Commentarius de Sesterciis Daventria Typis Corradi Thomae anno 1643. in octavo. Prima haec editio plurimum differt ab altera quæ postea prodiit.

Joannis Frederici Groovii de Sesterciis: seu Subsecorum pecunia veteris Graecæ & Romanae libri quatuor. Acceserunt L. Volusius Mictianus; J. C. & Balbus Memfor de Ase. Item Paschasi Grosippi, hoc est Gasparis Scioppii, Tabulae nummariae. Amstelodami apud Etze virios 1656. in 8.

Joannes Henricus Alstedius.

Encyclopædia libro XIV. & quibusdam aliis in locis tractat de Monetis Ponderibus & Mensuris: Excusa est duobus tomis in folio Herbornæ Nassavorum anno.

Joannes Kitzelius, J. C. Procancellarii, Academie Giessene.

Tractatus postumus de jure monetarum, in quo universum monetæ jus controversus accurate distinctum ad praxim Hodiernam summo studio & labore accommodatum atque juxta normam Juris Cæsarei, Pontificii & Pragmaticorum Imperii Romani sanctionum decisum exhibetur nunc primum in lucem editus & Notaminum quorumdam utcumque tornatus interventu per Willelmum Antonii Frenudeberg. Marpurgi Cattorum typis & sumptibus Calparis Cherubini anno 1632.

Joannes Mariana.

Tractatus de Ponderibus & Mensuris Toleti in 4. anno 1599. apud Thomam Guisanum, & apud hæredes Joannis Aubrii Francofurti 1611. typis Wechelianis in 8.

Ejusdem Disputatio de mutatione Monetæ in XIII, capita distincta extat cum aliis quibusdam ejus opusculis excusa Colonia apud Antoium Hieratum anno 1609. in

folio & typis Wechelianis 1611. in 8. Moguntiæ quoque
Typis Balthassaris Lippii anno 1605.

Joannes Phelipeus, Andegavensis è Societate Jesu.

Quid Cœph, sive quid Argentei Siclive aptati ad monetarum nobis cognitarum rationem: & quid etiam Cœph, Libra & Talentum. Item quid corus & dimidius corus & quid Gomor in mensura, præsertim Aridorum, tum quid Nebel in liquidorum mensura. Vide versum secundum capitil III. Oseæ prophetæ Commentarii illustrati in folio anno 1636. Parisiis apud Sebastianum Cramoisy.

Joannes Regnaudi, Avenionensis, J. C.

Tomi XII. Tractatum Juris Gregorii XIII. Papæ jussu Venetiis anno 1584. excitorum pag. 206. extat Joannis hujus Regnaudi Tractus de Monetis, & num debeat in pœni valot tempore contractus vel solutionis, vel moræ, & pag. 223. de Mensuris & quorum auctoritate mutentur.

Primus verò ex iisdem Tractatibus habetur pagina 71. Boyllianæ & pag. 462. Budelianæ Collectionum:

Joannes Ruellius, Sueffionensis, Medicus.

Post Hippiatricorum libros à se jussu Francisci I. Christianissimi Francorum Regis Latinitate donatos addidit Diodori antiqui scriptoris brevem tractatum de Ponderibus & mensuris Latinè dumtaxat, addiditque ex rei veterinariæ scriptoribus pondera & mensuras Galeni. Parisiis in fol. an. 1550. apud Simonem Colinæum.

Libro I. de natura Stirpium capite 16. scripsit de mensuris quibus longitudines herbarum demetimur Lutetiae 1536. apud Simonem Colinæum & Basileæ 1537. apud Frobenium in fol. Additur à quibusdam etiam Tractatus de rationibus ponderum. Verum illum hactenus non vidi.

Joannes Vasquez de Serna Hispanus.

Libro

Libro intitulado, Reducciones de oro, y senorage de plata con las reglas y tablas generales de lo uno y de lo otro, compuesto por Joan Vasquez de Sorna vezino de la Ciudad de Cadiz. Gadibus 1620.

Joannes Wolfgangus Hillerus.

Vide supra v. Bartolomæus Volcmarus.

Jordanus Brunus.

*De triplici minimo & mensura. Francofurti anno 1591.
in 8,*

Jordanus Nemorarius.

Propositiones ejus tredecim de Ponderibus apud Joannem Petreum Norimbergæ excusæ an. 1533. aliaque ejus opera ad Mathematicas disciplinas spectantia nostri non videntur instituti, quemadmodum neque Jacobi Fabri Stapulensis itreas Commentarii.

Josephus Justus Scaliger, Julii Cesaris à Burden filius,

Agenni ad Garumniam natus.

De re Nummaria dissertatio: liber posthumus ex Biblioteca Academiæ Lugduno-Batavæ editus à Willebrordo Snellio. Lugduni Batavorum ex officina Raphelengii 1616. in 8.

Josias Simlerus, Tigurinus.

Vocabula rei Nummariaæ ponderum & mensurarum Graeca, Latina, Hebraica, Arabica, ex diversis auctoribus collecta & in ordinem Alphabeticum disposita. Tiguri apud Froschoverum anno 1584. in 8. una cum Dominici Mafhari libris tribus de eodem argumento, &c. Idem illud Lexicon suppresso ejus nomine prius fuerat editum cum Dictionario Latino-Germanico Joannis Frisii Tigurini saepius à Froschovero edito in folio.

S. Isidorus, Hispalensis Episcopus.

Libro XVI. Originum sive Etymologiarum postquam egit de metallis, tribus extremis capitibus disputat de Ponderibus,

deribus, Mensuris & signis ponderum: superiori verò libro de agris eorumque finibus ac mensuris. Extant libri illi seorsim editi variis in locis atque una cum alijs ejus operibus Lutetiaæ Parisiorum annis 1580. & 1602. in folio. Item cum auctoribus Lingua Latina unum in corpus redactis opera Dionysii Gothofredi, I. C. &c.

Julius Caesar Bulengerus, Juliodanensis, è Societate Jesu.

In Imperatore Romano aliisque libris quos edidit nonnulla identidem habet ad rem nummariam veterem spectantia.

Julius Pacius, à Beriga, J. V. D.

Tractatus ejus de mutatione Monetarum celebratur à quibusdam, sed non vidi.

Justus Lipsius, Belgæ.

De re Nummaria Breviarium: opus postumum cura Joannis Rhodii vulgatum Patavii in 8. 1648. apud Paulum Frambottum.

Lambertus de Ulierden, Leodiensis.

Edicta Nummorum omnium quorum usus in civitate Leodiensi & vicinis provinciis ab anno 1477. ad usque an. 1623. Leodii codem anno in 4.

Laurentius Bochallus, Crescens, Valeinus, I. C. Parisiensis & in suprema Curia Advocatus.

In Francici Juris Miscella, atque ut Auli Gellii verbis utar, verè Confusanea Bibliotheca multorum errorum amplissimo Promptuario nisi quando eruditorum quorundam virorum opuscula velut quedam inservit emblemata, de Monetis ac ponderibus veterum recentiorum que nummorum plurima congescit, &c. Lebreti in eadem Curia Advocati Regii extant quedam de eodem argumento actiones forenses, &c. Bibliotheca verò illa Gallicè tribus Tomis excusa est Parisiis in folio.

Lay-

de Monetis, Ponderibus & Mensuris. 65

Laurentius Jonbertus, Valentia, Segolannorum ad Rhodanum urbe, Montpellieris Medicus.

Ponderum & mensurarum usitatorum nomenclatura & nota cum ejus Pharmacopœa & aliis Tractatibus Tomo I. operum ejus Latiorum. Lugduni apud Stephanum Michaëlem in folio anno 1582. & Francofurti apud Andreæ Wecheli hæredes anno 1599. Primum vero edita fuit illa Pharmacopœa Lugduni in 8. an. 1579. apud eundem Michaëlem opera Joannis Pauli Zangmaisseri.

Laurentius Palmyrenus.
Ejus Orthographia anno 1573. in octavo edita est Valentia in Hispania cum libello, cui hic præfigitur titulus:

Sylva de vocablos y phrases de moneda medidas comptar y vender para los minnos, de Grammatica Laurentii Palmyreni tertia editio.

Leonardus Portius, sive de Portis, F. C. Vincentinus.

De Sestertio, pecuniis, ponderibus & mensuris antiquis libri duo. Prima editio ipso adhuc vivente auctore cum Egnatii ad Ledarem epistola, nec anno nec loco adscriptis in quarto, vita est milles alias in Bibliotheca Raphaelis Tricheti Fresnei. Incidit quoque in manus meas Basiliensis in quarto, apud Joannem Frobenium non designato anno. Extat præterea Coloniensis anni 1551. apud Henricum Mameranum cum quibusdam aliis.

Lucius Paetus, Romanus, I. C.
De Mensuris & ponderibus Romanis & Gracis cum his quæ hodie Romæ sunt collatis libri quinque, cum ejusdem Variarum Lectionum libro unico qui sextus numeratur. Venetus 1573. in 4.

Lucius Apuleius, Madarenis, Astur.

De ponderibus & mensuris ac signis cuiuscumque ponderis liberè Graco, Latinus factus per Joannem Baptizam Nicolaum, cum libello de notis seu signis vel characteribus

ribus ponderarum & mensurarum. Incerti Auctoris. Vide supplementum operum Joannis Messuae Damasceni. Venetius apud Valgrisium anno 1575. in folio & ibidem apud Juntas 1589. & 1623. in folio. Gaspar Wolphius Apulienum seu Apulum quemdam vocat, nec videtur tribuire Madarense.

Lucius Medicanus.

Vide Volusius.

Ludovicus de Alcazar, Hispanus, Societas Jesu.

Post amplissimos in Apocalypsim D. Joannis Commentarios subjetit Vestigationem veritatis in sacris Ponderibus ac mensuris, Propositionibus 24. constantem cum Synopsi Hebraicorum ponderum & mensurarum. Antuerpiæ apud haeredes Martini Nutii 1619. in folio.

Ludovicus Cellotius, Parisinus, Societas Jesu.

Numismatum veterum ad Gallicam pecuniam reductorum ex Budæo tabula aucta, distincta, interpolata. Flexæ in charta expansa apud Ludovicum Hebert 1622. Brevior hæc eadem. Tabella prius in eadem urbe jam prodierat apud Jacobum Rezé, hoc titulo: Numismatum antiquorum ad pecuniam Gallicam reductio.

Ludovicus de Chabans.

Raisons pour montrer que l'Edit nouvellement fait sur les Monnoyes est juste & qu'il est au sou lagement du peuple: par Louys de Chabans. Parisii 1609. in 8. apud viduam Nicholai Ruffet.

Apologie de l'Edit des Monnoyes: ou refutation des erreurs de Maistre Guillaume & de ses adherants, par Louys de Chabans sieur du Maine. Parisii in octavo, anno 1610. apud viduam Nicholai Roffet.

Ludovicus Gardinius.

Remedium erroris in ponderibus Medicis. Duaci apud Petrum Auroy 1631. in 12. cum ejusdem Tractatibus de Medicamentis purgantibus & contra pestem.

Lu-

de Monetis, Ponderibus & Mensuris. 67

Ludovicus Hallin, Senator Aurelianensis.

Le rapport des poids & Monnoyes des anciens aux noirs, & maniere de compter & nombrer en iceux, par M. Louys Hallin Conseiller en la Prevosté d'Orléans. Aurelia ad Ligerim in octavo anno 1585.

Ludovicus Romanus, I.C.

Consilium ejus XXIII. de re Monetaria extat pag. 683. Collectionis Budelianæ.

Ludovicus Savot, Medicus Parisiensis.

De ejus eruditio opere diximus supra Parte prima hujus Bibliotheca Nummariae, quam confule.

Ludovicus Servinus, Advocatus Regius in Senatu Parisiensi.

Sur l'exposition des Monnoyes fabriquées en la Souveraineté de Dombes, Plaidoyer XVIII. du III. Volume de ses Plaidoyers imprimé à Paris.

N. Dominus de Malestroit.

Deux Paradoxes du Seigneur de Malestroit Conseiller du Roy & Maistre ordinaire de ses comptes sur le fait des Monnoyes, presentez à sa Majesté au mois de Mars 1566. avec la Refutation, par Jean Bodin. Parisis apud Jacobum du Puys anno 1578. in 8.

Paradoxa eadem cum Bodini responso Sermonc Latino expressa habentur pag. 751. & sequentibus Budelianæ Collectionis.

Mammes Giffo, Lingonensis.

Tariffe & concordance des poids de 22. Provinces les plus pratiquées au temps présent par les Marchands François, Allemands, & plusieurs autres. Lugduni in 8. apud Carolum Pestrot 1571.

Mantius Theodorus.

Extare dicitur in membranis Manili cujusdam Theodori libellus de ponderibus & mensuris. Vide pag. 198. Speciminis novæ Bibliothecæ missi, librorum.

N

Marcus

Marcus Antonius Coccius, Sabellius.

Vide Commentarium ad Augustum Suetonii Tranquilli.

Marcus Antonius Tartarus.

Dichiaratione de l' raccordò di Marc-Antonio Tartaro in materia di Monete raccordate & pubblicate à sua serenita con le risolutioni raccontate in dialogo delle oppositioni & quesiti, che potessero esser fatti contra esso raccordo. Patavii apud Gasparum Crivellatum 1617. in 4.

Marianus Secinus, I. C.

De re Monetaria Consilium CXLV. ex volumine I. descriptum inseruit collectioni sua Budelius pag. 790.

Marinus Mersennus, Cenomanensis, Ordinis Minimorum

S. Francisci de Paula.

Traetatus de Mensuris, Ponderibus atque Nummis tam Hebraicis quam Græcis & Romanis ad Parisiensia expensis. Vide initium libri cuius titulus est: Cogitata Physico-Mathematica, &c. Parisis apud Antonium Bertier 1644. in 4.

Marquardus Ereherus, Consiliarius Comitis Palatini ad Rhenum.

De re Monetaria veterum Romanorum & hodierni apud Germanos Imperii libri duo cum Nicolai Oresmii & Gabrieli Byelii Commentariis quos notis locupletissimis illustravit. Lubduni apud Gothardum Vœgelinum 1605. in 4.

Eiusdem extat, de Verbis Domini Jesu: Date Cæsari, quæ sunt Cæsaris; & quæ sunt Dei, Deo; sermo Votius Theolog-historicam ejus loci explicationem continens. Heidelbergæ apud Christophorum Leonem anno 1598. in 4. Anno quoque sequenti in eadem urbe excudendum curavit hoc titulo: De Numismate Census à Phariseis in quæstionem vocato Dissertatio Theolog-historica, editio auctior in 4. apud Andream Cambierum an. 1599.

Marti-

Martinus Garatus, Landensis, I. V. D.

Tractatus de Monetis habetur Tomo XII. Collectionis
Tractatuum Juridicorum iussu Gregorii XIII. Pontificis
publicatae, pag. 203. tum pag. 36. Boyssiani & pag. 445.
Budeliani Syntagmatum Monetariorum.

Martinus Gregorius, Turonensis Medicus.

*Traité des poids & mesures avec la composition des medica-
mens prise de Galien.*

Matthaeus Boyß, Legum Licentiatus.

Tractatus varios atque utiles de Monetis, earumque mu-
tatione ac falsitate, in gratiam studiosorum ac practicorum
collegit, & brevibus scholiis explanavit præfixa ad Reine-
rum Budelium epistola Coloniæ in 8. anno 1574. apud
Theodorum Baumium. In ea vero Collectione reperiuntur
Gabriël Biel, Joannes Aquila, Pirckheimerus; Garra-
tus, Joan. Regnaudi, Brunus, Hornemannus, Molinæus,
Covarruvias & Collègium Papiense, quos omnes postea,
excepto nescio quam ob causam Biele, suam in Syllogem
transtulit Budelius.

Matthaeus Contius, Pastor Læchenßs.

Encomium artis nobilissimæ numismata feriehdī Latinè
& Germanicè decantatum 1619.

Matthaeus Hostus, Germanus.

De numeratione emendata veteribus Latinis & Græcis
usitata in 8. Antuerpiæ apud Christophorem Plantinum
anno 1580.

Historia rei Nummariaæ libris quinque, in quibus con-
tinetur exquisita nummorum & externorum inter se & cum
principiis nummis Germanicis collatio. Francofurti ad
Oderam sive ut alii vocant Marchionum anno 1586. in 8.
duobus tomis apud Andream Eichorn.

Alii in tres Tomos distribuunt hoc ordine: Primus con-
tinet Historiam rei Nummariaæ veteris, Romanæ, Græcæ,

Hebraicæ & Externæ: Secundus , libros tres de veteribus ponderibus & mensuris intervallorum Romanis, Græcis , Hebraicis & Externis : Tertius opuscula quadam varia raraque eruditiois plena ideoque lectu dignissima.

*Melchior Goldastus, Haimenfeldius, Consiliarius
Holsato-Scaurenburgicus.*

Catholicon rei Nummariae , sive leges Monarchicæ de rebus Nummariis & pecuniariis quotquot ab orbe condito ad annum Christi 1620. in quatuor Mundi Monarchiis latæ & promulgatæ sunt. Francofurti apud Rulandios 1620. in 4.

Accessit Chronologia Auctorum qui de re Monetaria tractatus instituerunt inde à Nativitate Christi usque ad annum 1620.

Pag. 140. libri illius observat Basileenses ad Rhenum in Helvetiis populos nondum Luthero-Zuinglianæ hæreseos pestilentissima lue infectos monetam cudiisse anno 1521. cum hac Epigraphe Catholico-Chriftiana: O S. MARIA ORA PRO NOBIS. MONET. NOVA AUREA CIVIT. BASIL.

Michael Neander, ex valle Joachimica, vir quidem doctus, sed Lutheri sui insano amore perditus nrae örtas Autographarum.

Synopsis mensurarum & ponderum , ponderationisque mensurabilium secundum Romanos, Athenienses, Georgos & Hippiatros, ex præstantissimis Auctoribus hujus generis contracta. Accesserunt quæ apud Galenum habentus extabant de ponderum & mensurarum ratione vehementer depravata nunc Græcè & Latinè multo correctiora Basileæ apud Joannem Oporinum 1555. in 4.

Milo de Norry, Carnotensis.

Arithmetique contenant la reduction, tant de toutes especes de Monnoies servans à faire tous payemens & receipts; que des

des autres brasses, cannes, palues, poids, & autres mesures de pays à autre : la forme de l'achapt, vente & distribution de toute sorte de Marchandise tant en gros qu'en detail. Avec la maniere universelle des remises, traites & retours des changes, ensemble leurs differences des Monnoyes de France, Flandres, Angleterre, Espagne, Italie, Allemagne, que pays de Levant : le tout par une pratique briefue & facile. Parisiis. in 4. apud Aegidium Gourbin anno 1574.

Nicandri, Colophonii Poëta Theriacon & Alexipharmacum
auctoria Scholastie Graci.

Curiosis Lectoribus multa ad intelligentiam veterum ponderum ac mensurarum subministrabunt Interpretes illi Anonymi, quorum scholia cum utroque illo poëma edita sunt Colonizæ 1530. in 4. & Parisiis in 4. anno.

1577. &c.

Extat & ejusdem Nicandri de ponderibus & mensuris libet, inquit, qui ad Joannis Sambuci Medicorum Icones brevem explicationem sive Indiculum adjecit. Verum is in manus meas noticiamue nondum venit.

Nicolaus Briot, Monetarius Sculptor.

Raisons de Nicolas Briot, Tailleur & Graveur general des Monnoyes de France, pour rendre & faire toutes les Monnoyes de ce Royaume, à l'avoir uniformes & semblables, & faire cesser toutes les falsifications, deguisemens, rongemens & effouflement des monnoyes : comme aussi.

Les remonstrances faites par la Cour des Monnoyes au Conseil d'Estat de sa Majesté contre la nouvelle invention d'une presse ou machine pour fabriquer les monnoyes, proposée par Nicolas Briot. Parisiis anno 1618. in 4.

Nicolaus Coquerelius, Generat Monetarius.

Discourse de la perte que les François reçoivent en la permission d'exposer les Monnoyes étrangères & l'unique moyen pour empêcher que les bonnes & fortes monnoyes à fabriquer aux cours

cours & armes du Roy ne puissent estre à jamais falsifiées, rognées, surbaissées de prix ; ey transportées hors le Royaume, par M. Nicolas de Coquerel Conseiller du Roy & General en la Cour des Monnoyes. Parisiis apud Franciscum Jacquin 1608. in 8.

Advertissement pour servir de responce au discours n° agueres publié sur le fait des Monnoyes, par Nicolas de Coquerel. Parisiis 1609. in 8. apud Nicolaum Buon.

Evaluation de l'or & de l'argent & nouveau prix de monnoye pour empêcher que les Monnoyes de France de puissent estre à jamais surbaissées de prix, rognées, falsifiées & transportées hors le Royaume. Parisiis anno 1609. in octavo, apud Franciscum Jacquinum.

Veritable rapport des Conferences tenues à Paris, & Fontainebleau, pour remedier aux desordres des Monnoyes, &c. par M. Nicolas de Coquerel. Parisiis apud Joannem Millot 1610. in 8.

Les causes principales du surbaissement des Monnoyes de France & la maniere d'y remedier, à la conservation des Finances du Roy & du Royaume présentée à la Reyné, par Nicolas de Coquerel. Parisiis anno 1612. in octavo, apud Viduam Nicolai Roffert.

Seul & unique moyen proposé & présenté au Roy, pour conserver les richesses de ses sujets, & bannir à jamais de ses Royaumes les faux monnoyeurs, rogneurs & billonneurs, par M. Nicolas de Coquerel, &c. Parisiis in 8. anno 1614. apud Franciscum Jacquinum.

Moyen d'enrichir la France de la déporville des Indes, d'augmenter les Finances du Roy, & d'affaiblir les biens de tous ses sujets par la réformation des desordres qui sont ès monnoyes de France. Parisiis in 8.

Responce du sieur de Coquerel à deux propositions du surbaissement du marc d'argent le Roy : la première de 37. solez 2 d. avec peu

peu de frais pour la dépense de la monnoye : la seconde de 45. sols aux frais de $\frac{1}{3}$ de la monnoye à faire.

Examen d'un advis présenté au Conseil de sa Majesté dès le mois de Janvier 1621. pour la reformation des Monnoyes , par Nicolas Briot , compose par le même sieur de Conquerel.

Nicolaus Everardus, Middleburgicus, Praeses Aethlinensis Senatus.

Duo ejus consilia in negotio Monetarum L X X V I I . & C V . cum quibusdam aliis edidit Reynerus Budelius pag. 689. sua Collectionis.

Nicolaus Oresmius, Decanus primū Rothomagenis Ecclesie, deinde Lexoviensis Episcopus , Caroli V. Francorum Regis cognomento Sapientis Praeceptor, qui vivebat adhuc anno 1378.

Liber de origine & potestate , necnon de mutationibus monetarum extat cum aliis ejusdem opusculis in veterum Patrum Parisiensibus Bibliothecis opera Margarini Bignai editis , in Colonensi , &c.

Seorsim verò idem Tractatus excusus fuit Lubduni apud Gothardum Voegelinum ap. 1605. in 4. cum libris duobus de re Monetaria Marquardi Fréheri & Gabriëlis Byel succincto tractatu , deinde Helmstadii anno 1622. apud Zachariam Rab opera Joannis à Fuchre.

Oribasius, Sardianus Medicus aut quis alias ejusdem cum ipso nominis.

Fragmentum ex Oribasii libro καὶ Ἀδαμάντιον (Alciatus vertit secundum, Neander verò adversus Adamantium) citatur in Tractatu de Ponderibus & mensuris sive Collectaneis illis quæ vulgo Claudi Galeni nomen præferunt.

Conculenda verò imprimis ejusdem doctissimi Medici Synopsis libri II. cap. 58. ad Eustathium filium , ubi ponderum & mensuraruim ratio redditur.

Papiense Collegium.

Consilium in materia augmenti Monetarum factum per excellum

excelsum Collegium Pagiense extat Tomo XII. pag. 218.
Collectionis Tractatum Juris quæ Gregoriana dicitur,
tum apud Boyssium pag. 167. & apud Budelium pag. 465.

Paulus, Aegineta, Medicus.

De Ponderibus & mensuris Jano Cornario Zuiccamensi
Medico interprete cum sex Aëtii Amideni Sermonibus.
Basileæ in officina Frobeniana an. 1533. in folio, & in
integris omnium ejus operum editionibus, de quibus alias.
Confule libri V II. caput 28.

Paulus Eberus.

Vocabula rei Nummaria ponderum ac mensurarum Græ-
ca, Latina, Hebraica collecta ex Budæo, Camerario, &
optimis auctoribus cum appellationibus quadrupedum,
insectorum, volucrum, pilcium, frugum, leguminum,
olerum. Lipsiæ in octavo, anno 1564. & prius Witem-
bergæ anno 1556. pariter in 8.

*Petrus Andreas Matthiolus, Senensis, Medicus
Casarens.*

Mensurarum ac ponderum typos ad Dioscoridis men-
tem ex Claudio Galeno edidit in suis Commentariis ad
libros sex Dioscoridis Anazarbei de materia Medica sa-
pissimè Venetiis ex alibi excusis. Videnda præ ceteris editio
Francofortensis apud Nicolaum Bassum in folio an. 1598.
cura Gasparis Brauhini publicata.

Petrus Cracconius, Tolitanus.

De ponderibus Mensuris & Nummis atque in Columnæ
Rofratae quæ Romæ visitur Inscriptiōnem opuscula. Romæ
ex Typographia Vaticana in 8. 1608. necnon superioris
seculi anno 86.

Petrus Gassendius, Diniensis Propositus.

In Appendice Tomi III. de Philosophia Epicuri extat
cum aliis Abacus Sestrialis, sive de Sestertiis moneta no-
stra Gallica expressis brevis sed securatissimus tractatus.

Petrus.

Petrus Olandt, Everdensem, Franco.

Disputatio de Monetis & re Nummaria ad sacri Romano-Germanici Imperii usum accommodata & Reverendissimo Illustrissimoque D. Joanni Godefrido Bambergensi & Wirceburgensi Episcopo Francie Orientalis. Duci S. R. I. Principi inscripta quam praefidente D. Petro Papio J. V. D. defendendam suscepit M. Petrus Olandt, &c. Wirceburgi typis Joannis Wodmari 1623.

Petrus Patet, Ratius, Montbaciensis.

Reduction, rapport en raison des poids, des mesures, & pieds de divers lieux d'Europe, d'Afrique, & d'Asie avec les poids, mesures & pieds de Paris: après l'avantpropos du livre intitulé l'Usage ou le moyen de pratiquer par une seule règle toutes les opérations du Compas de Proportion. Parisiis in 8, 1634. apud Melchiorum Mondiere.

Petrus Poffinus, Narbonensis Societatis Jesu.

Dissertatio brevis de re Nummaria legitur post ejus Orationes Tolosæ editas in 8. ari. 1654. apud Franciscum Boude.

Philibertus Monetus, Allobroges à Societate Jesu.

Abacus Romanarum rationum, hoc est de Nummariis, de menfurarum ponderumque notis, de denariaria & seftieraria ratione, de proportione veterum recentiorumque nummorum atque de talento Nummario ponderarioque Commentarij. Lugduni anno 1618. in octavo apud Ludovicum Muguetum.

Eiusdem quoque Auctoris est ~~quoniamquam~~ nomen non præferat, Tabella in folio ex hoc titulo: Veterum nummorum ad recentes Francicos proporcione: Lugduni apud Joannem Abel an. 1617.

Philippe Beroldus, Bononiensis.

Vide Commentarios ejus ad Augustum Sutorium.

O

Ph

Philippus Melanchthon, Brettanus, hereticus sat omnibus notus.

Vocabula Mensurarum & rei Nummariae cum interpretatione Germanica Basileæ apud Hervagium edita fuisse didici ex Symlero. Vidi ego quoque excusa 1529. in 8. apud Petreum: verum absque interpretatione Germanica.

Vocabula rei Nummariae ponderum & mensurarum Graeca, Latina, Hebraica, quorum intellectus omnibus necessarius est, collecta ex Guillelmi Budæi, Joachimi Camerarii & Philippi Melanchthonis annotationibus in 8. Witebergæ apud Joannem Cratonem anno 1556. Eadem quoque memini vidisse me impressa typis Lipsiæ in officina Vœgeliana an. 1564. in 8.

Philippus Pigafetta.

Della grandezza di Roma di Giusto Lipsio libri IV. volgarizzati da Filippo Pigafetta, con tre discorsi, l'uno de Seffertii antichi, l'altro del cadimento de gli Imperii, & terzo delli Ponti di Roma. Romæ anno 1600. in 8.

Pontus Heuterus, Delfius, Praepositus Arnhemensis.

Monetæ veterum æræ, argenteæ, aureæ, quæ olim apud Hebraeos, Graecos & Latinos, præcipue in usu fuit cum nostri sæculi anni à Christo nato CI C CX. inter Europæos Christianos maximè usitata, analogica Comparatio & de mensuris longitudinum veterum in faciendis itineribus. Prodiit primo anno 1600. in 4. apud Joannem Kierbergum cum libris duobus de Veterum ac sui ævi Belgio, &c. Deinde una omnibus ejus operibus in folio. Lovanii an. 1649. apud locum Coppenium.

Priscianus, Cæsariensis Grammaticus.

Tribuitur illi liber ad Symmachum de figuris & nominibus numerorum & de nominibus & mensuris ponderum ubi inter cætera plurimi facienda sunt fragmenta. Varronis ex libro quarto de Lingua Latina & Didymi ex libro de Analogia apud Latinos, &c.

Extat

Extat cum Eliæ Vineti Santonis Annotationibus post Francisci Hotomanni librum de re Nummaria, & Parisiis anno 1565. apud Sebastianum Nivellum in octavo. Absque illis verò s^ep^es s^ep^ei excusus est libellus ille Parisiis, Coloniæ, &c. sed præcipuè consulenda editio Grammaticorum Latinorum studio Eliæ Putschii, Hanoniæ typis Wechelianis anno 1605. in 4. duobus Tomis.

Quintus Fannius.

Vide Rhemmius.

Reinerus Budelius, Ruremondanus, f. C. & Electoris Coloniensis Monetarum tam Rhenensium quam Westfalicarum Archiepiscopalium Praefectus.

De Monetis & re Nummaria libri duo: quorum primus artem cudendæ monetæ: secundus vero quæstionum Mone-
tariarum decisiones continet.

His accesserunt Tractatus varii atque utiles, necnon Consilia singularesque Additiones, tam veterum quam neotericorum Auctorum, qui de Monetis earumdemque v alore, liga, pondere, potestate, mutatione, variatione, falsitate ac similibus scripserunt. Sunt autem ii de quibus sigillatim jam monuimus suis locis.

Albertus Brunus, Joannes Aquila, Bilibaldus Pirkeimerus, Martinus Garatus, Franciscus Curtius, Joannes Regnaudi, Collegium Papiense, Carolus Molinæus, Didacus Covarruvias, Henricus Mameranus, Henricus Hornmannus, Franciscus de Aretio, Antonius Rubeus, Ludovicus Romanus, Nicolaus Everardus, Jacobus Menochius, Elbertus Leovinus, Joannes Cæphalus, Marianus Socinus, Henningus Goeden, Joannes Bodinus, D. de Malestricto, Joachimus Mynsingerus, &c. Colonia Agrippinæ apud Joannem Gymnicum anno 1591. in 4.

*Q. Rhenanus Fannius Palens, vel ut aliis scribitur Remus seu
Rennius Favinus, Medicus, natione, ut addant, Vicentinus.*

Carmen de Ponderibus & mensuris veterum mutilum illud quidem atque imperfectum hactenus sape excusum fuit in Poëtarum Corpore & Choro, ut vocant, Genevæ, & Lugduni in 4. cum Cornelii Celsi opusculis, Samonici Sereni poëmatio, aliisque, cum Poëmatiis veterum à Pittore publicatis Lutetia anno 1590. post tractatum Lucæ Pæti, post librum Francisci Hotomanni cum Eliæ Vineti Commentariis & cum iisdem apud Sebastianum Nivellium 1565. in 8. Parisiis cum Prisciano, Beda, Volusio, &c.

*Robertus Canalis, Episcopus Abrimensis, Theologie
Doctor ordine & Origine Parisiensis.*

De vera mensurarum ponderumque ratione opus de integro instauratum & jam tertio audiū & recognitum ab Auctore cum Paralipomenis quibusdam Parisiis apud Joannem Roigny 1547. in 8. Secunda editio apud eundem Typographum prodierat. Prima mihi ignota, nisi forte hunc prætulerit titulum, quem alicubi reperi: Roberti Canalis Regiensis de liquidorum leguminumque mensuris ex variis Sacrae scripturæ & Auditorum veterum ac recentiorum locis congregata obseruatiuncula. Parisiis apud Robertum Stephanum 1532. in 4.

Romeus Bocchius.

*Romeo Bocchi della giuste universal misura & suo tipo.
Tomo primo intitolato, Anima della moneta. Tomo secundo
intitolato, Corpo della moneta. Venetiis apud Joannem
Baptistam Coittum 1621. in 4.*

Ruffus, nescio quis.

*Tracté des monnoyes & allenges d'or & d'argent, par
M. Roux. Parisiis in 4.*

Saladinus de esculo, Medicus.

*De dosibus & ponderibus ac de eorum nominibus &
diffe-*

rentius. Vide particulam tertiam Compendii Armatariorum cum Joannis Mesiae operibus excusi Venetiis annis 1527. & 1581. in folio in officina Juntarum.

Judicium ejusdem de ponderibus medicinalibus extat initio Onomastici sive Lexici Medicinæ simplicis Othonis Brunsfeldii Moguntini. Argentinæ annis 1534. & 1543. ibidem apud Joannem Schottum in folio.

Scipio Gramontius, à S. Germano, Regi à Secretis.

Le denier Royal : Traité curieux de l'or & de l'argent,
par Scipion de Gramont sieur de S. Germain Secrétaire de la
Chambre du Roy. Parisiis apud Tussanum du Bray 1620.
in 8.

*Sebastianus Gonzales de Castro, Madritensis, Monetarius
Cesar-Augustus in regno Aragonie.*

*Declaration del valor de la plata, ley y peso de las Monedas
antiquas de plata ligada de Castilla y Aragon, y la quarta
forma que se ofrece para moneda Provincial reducida à la anti-
qua de estos Reyes y consumo de los ocbanos gordos y Calderilla sin
perdida de la Real hacienda, ni dela de estos Reynos. Ma-
driti an. 1658. in 4. apud Didaeum Diaz de la Carrera Ty-
pegraphum Regium.*

*Severinus Delubac, Mathematicus Romanensis in
Delphinatu.*

Tabulam legitimæ hereditatis ab eo scriptam Gallice
vidi impressam Lugduni 1575. in 8. apud Benedictum
Rigaud.

Seranus, Ephesius, vetus Archiater.

Capite 22. Isagoges in Artem medendi breviter agit
de mensuris & ponderibus Edita fuit Bafiliæ an. 1528. in
folio, studio Albani Tonini Virtudurensis cum Onibasii Sar-
diani fragmento de virtus ratione, Plinii Valeriani (non
ut quidam voluerunt Caii Plinii Secundi Historia naturalis
scriptoris) de q̄ Medica libris quinque, L. Apuleii Ma-
dauenis

daurensis de herbarum virtutibus & libello de Betonica
quem alii tribuunt Antonio Musæ, &c.

Stanislaus Grepfius, Polonus.

Epitome de ponderibus & mensuris, quæ apud profanos leguntur auctores ex Guillelmo Budæo potissimum de sumpta. Item de multiplici sclo & talento Hebræorum ac de mensuris Hebraicis tam aridorum quam liquidorum. Antuerpiæ apud Christophorum Plantinum anno 1568. in 8. Porro sua præfatione invehitur in Georgium Agricola in jure, an injuria, viderint eruditii.

Theodorus de Mayerne Turquetus.

Traité des Monnoyes.

Rotomagi anno 1642.

Thomas Turquamus, Generatis Monetarius.

Remonstances faites au Parlement de Dijon le 10. Septembre 1573. par M. Turquam General des Monnoyes Commissaire député par sa Majesté, pour l' execution du decry des especes de billon estrangères, qui s'exposent au Duché de Bourgogne. Parisiis apud Joannem Dallier in 8 an. 1573.

Aduis donné, par Thomas Turquam en une assemblée faite à Paris au mois de Septembre 1577. par devant Monsieur le Cardinal de Bourbon pour deliberer sur les mémoires presentez au Roy, afin d'abolir le compte à sols & liures, & d'oresnavant faire tous contrats & obligations à escus. Parisiis apud eundem Joannem Dallier in 8. an. 1578.

Tillemannus Friesius.

De re Nummaria libros quatuor Germanicè scripsit, ubi de monetarum materia, valore, &c. impressos Francofurti ad Moenum anno 1592. in folio.

Vide supra v. Cyriacus Spengenbergus.

L. Violius Metianus, quem quidam nominant Metianum etiam Volafianum.

Allis distributio ac vocabula & notes partim in rebus singularibus pecu-

pecuniariis pondere , numero , mensura , seorsim editus est . Parisiis in 8. apud Philippum Roullum & Sebastianum Nivellium anno 1565. in 8. cum Scholiis Eliæ Vineti. Item post Codicem Theodosianum Basileæ Lugduni ac Parisiis editum , post tractatum Francisci Hotomanni de re Nummaria , post libros de Sestis iis Joannis Frederici Gronovii , Basileæ apud Henricum Petri , &c.

willebrordus Snellius.

De re Nummaria liber singularis. Lugduni Batavorum 1613. in 8. ex officina Raphelengii.

Idem Josephi Justi Scaligeri de eodem argumento Tractatum postumum in lucem emisit , ut superius monuimus.

willelmus Oren.

Scripsit opuscolum de Moneta , quod Fersonis operibus appendicis vice adjectum est , inquit Josias Simlerus , sed quid sibi velint ista non capio : nisi forte (re attentius expensa) intelligat librum Nicolai Oresmii , quem Typographi Gersonicorum operum alicui editioni subjunixerint.

Wolfgangus Langenzenensis.

Tractatus de jure Monetarum citatur à quibusdam quem non ego hactenus videre potui.

Cautio ad Lectores necessaria.

Antequam vero ad Anonymos pergam , placet hic meos admonere Lectores , quosdam hic à me omisso , quos non fecus ac præcedentes æquo aut forte etiam meliori jure recensere potuisse , videlicet Alexandrum ab Alexandro , Angelum Decembrium , Avicennam Arabem , Cornelium Celsum , Cælium Calcagninum , Cælium Rhodigium , Commentatores Auctorum Historiæ Augustæ ad Aurelianum Flavii Vopisci , Aurelii Victoris & Eutropii , ubi de bello Monetariorum ; Franciscum Marcum quaestione 263. de meroede eorum omnium quorum opera Rex utitur in cūdendis monetis , Hygenum Grammaticum ,

Henri-

Henricum Savillium, Interpretes Juris Romani ad titulorum de Monetariis & Murilegis libri X I. Codicis Justiniane, Joannem Fernelium, Joannem Ravilium Textorem, Joannem Rosinum ejusque adnotatorem Thomam Dempsterum, Joannem Serapionem, Joannem Tortellium, Julium pollicem, Ludovicum Charondam lib. I. Pandectarum Juris Francici cap. 14. Martianum Capellam, Nicolaum Præpositum, Petrum Crinitum, Petrum Gregorium Tolosanum, Petrum Guenois, Polydorum Virgilium, Raphaëlem Volaterranum, Scribonium Largum, Thomam Garzorum cap. 142. Plateæ Universalis, Wolfgangum Lazio lib. III. cap. 3. de Republica Romana, & plures alios, qui mihi modo nona occurruerunt.

Anonymorum aliquot series.

Exstat post noticiata dignitatum Imperii Romani Basileæ & Lugduni in folio ac Parisiis anno 1651. Regiae Typographiae formis in 12. excusam libellus singularis de Bellicis rebus inscriptus, in quo de inhibenda largitate, ex quibus temporibus profusio vel avaritia caperit, de fraude & correctione moneta, & similia ipso ejus initio pertractantur.

Post Historiæ Romanæ Epitomeæ ex Flori, Patrculi, Victoris, Rufi, Mellale, Europi & aliorum Historicis opusculis contextam editissimæ Amstelodami anno 1625. in 24. apud Guillelmum Janii Cateum exstat exiguus Tractatus de mensuris & ponderibus veterum.

Auctor verus de Ponderibus editus est cum scriptoribus rei agrimenforis.

Operibus Joannis Mesua adjungi solet Incerti auctoris ad signatio notarum, ponderum ac mensurarum.

Anonymi Tractatus de Ponderibus & Mensuris habetur cum operibus Avicenna ex Arabico Semrone in Latinum conversus ab Andrea Alpago Bellunensi, editissime Venetiis, Basileæ, &c. Ipsi quoque Avicenna peculiare habet caput

caput de ponderibus & mensuris libro quinto summa se-
cunda tractatu octavo.

Monetarum omnium Germanicarum Icones, liber ele-
gantissimus juxta ac rarissimus in Bavaria Monachii editus
in folio an. 1604. apud Adamum Berg. visebatur alias in
laudata jam Raphaëlis Fresnei Bibliotheca.

*Pratique pour connoistre les Monnoyes en vieille lettre Go-
thique.*

*Extrait du livre des Evaluations faites par la Chambre
des Monnoyes, ordonné estre fait par ordonnance de laditte
Chambre le 12. May 1544. cité par Poullain dans ses ouvrages
mmss.*

Ordonnances du Roy pour le Reglement General de ses Mon-
noyes publié à Paris, en sa Cour de Parlement, le Vendredi 23.
jour de May 1572. avec les portraits & figures, poids & prix
des especes tant de ce Royaume qu' estrangeres, ausquelles le
Roy donne cours par la presente ordonnance, & de celles qui se
trouvent en ce Royaume, & sont décriées avec le prix que les
Maistres des Monnoyes & Changeurs en seront tenus donner
au peuple tous dechets de fonte, salaire de change & autres
frais deduits. A Paris chez Jean Dallier 1572. in 8.

*Discours sur les causes de l' extreme cherte qui est aujourd'huy
en France & sur les moyens d'y remedier. A Paris chez Pi-
erre l'Huillier 1574. in 8.*

*Privileges, Franchises, exemptions & libertez des Offi-
ciers, Ouuriers & Monnoyeurs de la Monnoye de Rennes en
Bretagne. En la mesme ville 1613. in 4.*

*Discours sur l'Estat des Finances du Roy. A Paris chez Jean
Richer 1614.*

*Figures des Monnoyes de France, par Hautin. 1619. in
folio.*

*Thresor des Monnoyes, contenant plusieurs secrets touchant
les alliages & essay. A Bourdeaux 1624. in 8.*

*Declaration faite au Roy des richesses inestimables & trésors
nouuellement découverts dans la France. A Paris 1632. in 8.*

*Advis au Roy sur le règlement & surbaissement des Monnoyes
étrangères. A Paris 1635.*

*Remonstrance générale sur la grande utilité publique de
l'augmentation du prix des Monnoyes tant de France qu'étran-
gères. A Paris 1636.*

*Quelques remarques sur la remonstrance des Messieurs de la
Cour des Monnoyes. A Paris 1652. in 4.*

*Description sommaire de la France, Allemagne, Italie,
& Espagne avec la Guide des chemins & postes pour aller &
venir par les Provinces, auquel est adjoinct un Traité des
Monnoyes & de leur valeur. Rotomagi anno 1640. in 12.*

D. I. B. vireruditus qui sacris Bibliis ab Antonio Vitre
anno 1663. Parisiis in folio ex eisnotas Historicas inse-
ruit addiditque sacram Chronologiam, eidem ad calcem
Tractatum accuratum de Ponderibus monetisque Antiquo-
ac measuris tam longitudinum ut vocari, quam aridorum
liquidorumque subjunxit cum descriptione antiquæ Hy-
driæ que in Porturegiensi diecœlos Parisiensis abbatis
visitur.

Non difficile fuerat plura Innominatorum scriptorum
opuscula ac Principum Regumque, praesertim Christia-
nissimorum, Edicta Monetaria congerere & in medium
proferre: sed sufficient, opinor, que hactenus abunde no-
bis aliud fere agentibus occurrerunt praesertim cum ab eo
tempore quo ista primum corradere & in ordinem digerere
aggressi sumus, prodierit in lucem publicam clarissimi viri
Germani Constantis opus egregium de rebus ad Curiam
Monetalem spectantibus, cuius supra loco Epigraphen
adscriptimus.

Addenda,

Addenda, & emendanda.

Pag. 4. Vers. 5. post, *incisus*: appone. Idem Dialogi una cum 12°. Schotti (de quibus pag. præced. dictum est) Numismatibus Caroli Ducis Croyiaci, commentario C. Gevartii illustratis, acceperunt, Antwerpia apud eundem Aertium 1654. in folio.

Pag. 5. vers. 10. dele Romulo & v. 11. pro Justinianum lege Heraclium, ut in Heinelario pag. 18. nam à Romulo ad Justinianum, exhibet editio in folio 1654.

V. 15. pro 1634. lego 1654. & post, *in folio*: adde. Hisce adjuncti sunt Antonii Augustini Dialogi 11 & 12° Schotti, ut supra dictum.

Post v. 24. adjice. *Charles Patin Introduction à La connoissance de medailles.* Parisiis 1667. in 12°.

Imperatorum Rom. Numismata, ex ære mediae & minimæ formæ descripta & enarrata per Carolum Patinum M. D. Argentinæ ap. Simonem Pauli 1671. in folio.

Pag. 7. Interfere. *Ezechielis Spanheimi* Dissertatio de protestantia & usu Numismatum antiquorum. Romæ 1644. in 4.

Eadem prodit auctior duplo, Amstelodami 1671. in 4.

Pag. 8. vers. 14. pro Augustini, lege Augusti.

V. 17. post, *in folio*. adjunge. Eadem Familia Romanæ à Carolo Patino recognoscere & auctæ prodicere Parisiis 1663. icidem in folio, prout sub Patini nomine dictum.

Pag. 10. v. 24. post, in 4, subjunge. Invenitur etiam Latinè, Hispanicè, & Italicè.

Pag. 13. v. 21. post, Bellorum. subde, & 1657.

Pag. 16. ante versum penult. interfere. *Joschim Quadri Roome's Nieughenbreyd.* Belgicæ, Amstelod, 1644. in 4.

Pag. 17. v. 17. pro 1629. lege 1619.

Pag. 18. vers. 27. 28. & 29. Eadem postea insigni auctiærio à Romulo locuplerata; brevique commentario Casperii Gevartii illustrata, prodierunt Antwerpia apud

Henricum Aertsum 1654. in folio; una cum 12. Dialogis Ant. Augustini, & Andr. Schotti adjunctis.

Pag. 19. Intersere. *Joannes Palatius J.U.D. & in Veneto Lyceo professor.*

In Monarchia Occidentali, seu Aquila inter Lilia, aliquot exhibuit numismata Imp. & Augustarum à Carolo Magno ad Conradum Imp. Venetiis apud Jo. Jacobum Herz. 1671. in folio.

Pag. 20. De Joanne Speed, Scilicet vellem ipsum Monarchia Britannica Historiam scripsisse Anglice decem libris comprehensam, & in duos distributum Tomos. Quorum prior chorographicus est, & quatuor priores libros complectitur; qui, à Philemone Hollando Latinitate donatus, prodidit 1616. in folio: in quo plurima extant arma gentilitia, numismata vero nulla (quod sciam) nisi duo tantum in prima tabula. Alter Tomus est Historicus, reliquos continens libros, qui ter prodidit Anglice Londini in folio satis crasso volumine. Quibus in libris plurima exhibentur numismata; Britonum L. 5. c. 6. Romanorum L. 6. Saxonum, Danorum, & Normannorum sparsim in seqq. libris.

Pag. 21. v. 11. post, Moreau; adde: Iterumque 1667. tribus vol. in folio.

P. 22. v. 26. post 1578, adjunge. Et apud Moretum 1608. in 4.

Pag. 27. post v. 16. subde. Idem Peruta scripsit de Numismatibus Hispanicis, cui titulus. *Tesoro de las medallas Espanolas.*

P. 27. Intersere. *Stanoça de las medallas Espanolas.* Caragocæ prodidit.

Pag. 61. post vers. 10. adscribe. Joannis Frederici Gronovii de centesimalis usuris & fœnere unciario æræ & hydry. Accessit mantissa pecuniae veteris. Ludg. Batav. 1661. in 8.

Pag. 76. post v. 11. subde. *Rice Vaughan Esq; his Treatise of Money, or a Discourse of Coin and Coinage. Also Tables of the value of all sorts of Pearls, Diamonds, Gold, Silver, and other Metals.* Anglice Londini; 1675. in 8.

